

13690/22

ENER 515
ECOFIN 1060

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	19 октомври 2022 г.
До:	Генералния секретариат на Съвета
№ док. Ком.:	COM(2022) 549 final
Относно:	Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА за укрепване на солидарността чрез по-добра координация на покупките на газ, трансграничния обмен на газ и надеждни референтни показатели за цените

Приложение: COM(2022) 549 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Страсбург, 18.10.2022 г.
COM(2022) 549 final

2022/0339 (NLE)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА

**за укрепване на солидарността чрез по-добра координация на покупките на газ,
трансграничния обмен на газ и надеждни референтни показатели за цените**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Основания и цели на предложението

Отговори на променящия се контекст

Непровокираната агресивна война на Русия срещу Украйна и превръщането на енергийните доставки в оръжие от страна на Русия **разкриха зависимостта на Съюза от руските изкопаеми горива**, подложиха на изпитание нашите инструменти за гарантиране на сигурността на доставките и доведоха цените на енергията до безпрецедентни равнища.

През последната година Комисията предложи и приложи няколко инициативи, като постепенно премина от предоставяне на насоки на държавите членки към създаване на интегрирана стратегия за сигурност на доставките¹, подкрепена при необходимост от правни инструменти. Сред предложенията са **спешна намеса за справяне с високите цени на енергията**², включваща например **координирано намаляване на търсенето на електроенергия** (особено в пиковите часове), подобрен набор от инструменти на държавите членки за **защита на потребителите и дружествата** от високите цени на енергията и **солидарен принос за сектора на изкопаемите горива**.

След съобщението „REPowerEU“ Комисията и държавите членки поискаха създаването на енергийна платформа на ЕС³ с цел гарантиране на сигурността на доставките. Тази платформа следва да подкрепя, в дух на солидарност, държавите членки и договарящите страни от Енергийната общност и техните предприятия за природен газ при получаването на допълнителни доставки на втечнен природен газ и газ, транспортиран по газопроводи, за да се заменят липсващите доставки на руски газ.

Необходимост от по-нататъшни спешни действия

Настоящата ситуация причинява **икономически и социални трудности**, като създава голяма тежест за гражданите и икономиката. Нарастващите разходи за енергия водят до **намаляване на покупателната способност** на гражданите⁴ и **загуба на конкурентоспособност** за предприятията⁵. Недостигът на газ и енергийни доставки и относително нееластичното търсене на енергия доведоха до **значително увеличение на цените и нестабилност на цените на газа и електроенергията** в ЕС. Националните мерки за противодействие на тези тенденции могат да доведат до разпокъсаност на вътрешния пазар и да не са в състояние да гарантират солидарност.

¹ През октомври 2021 г. Комисията представи набора от мерки за цените на енергията, съобщението и плана REPowerEU през март и май 2022 г., включително законодателни предложения в рамките на пакета „Подготвени за цел 55“, Регламента относно съхранението на газ, плана „Да пестим газ за безпроблемна зима“ с Регламент за намаляване на търсенето на газ и Регламента за спешни мерки за високите цени на електроенергията.

² Предложение за Регламент на Съвета относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията, 14 септември 2022 г., COM(2022) 473.

³ COM(2022)230 final

⁴ Последните публикации на Евростат показват, че енергията представлява около половин процентен пункт от общата годишна инфлация в еврозоната от 9,1 % през август 2022 г.

⁵ Разликата в цените на промишлеността в ЕС спрямо Китай например се е увеличила с 42 и 60 процентни пункта съответно за електроенергията и природния газ през второто тримесечие на 2022 г. в сравнение с второто тримесечие на 2021 г.; разликата в цените е още по-голяма в сравнение със САЩ.

В същото време използването на доставките на газ като оръжие и манипулирането на пазарите от страна на Руската федерация чрез умишлено прекъсване на газовите потоци доведоха до рязко покачване на цените на енергията в Съюза, застрашвайки не само неговата икономика, но и сериозно подкопавайки сигурността на доставките. Поради това е необходим координиран и бърз отговор от страна на ЕС. Руските доставки на газ намаляха значително — през септември 2022 г. нивата им стигнаха до 9 % от нашите доставки на газ, транспортиран по газопроводи, и до 14 %, когато се включва ВПП, в сравнение с 2021 г., когато съответните нива бяха 41 % газ, транспортиран по газопровод, и 45 % при включване на ВПП. Очевидният саботаж на газопровода „Северен поток 1“ увеличава необходимостта от бързо и трайно заместване на руските количества газ. Освен чрез намаляване на търсенето, мерки за енергийна ефективност и увеличаване на възобновяемите енергийни източници, недостигът на доставки ще трябва да бъде запълнен, когато не са налични други средства за заместване, чрез **закупуване на еквивалентни обеми газ от други доставчици**, предимно ВПП.

В сравнение с тази зима предприятията биха могли да се сблъскат с две допълнителни предизвикателства, свързани със запълването на газохранилищата, през следващата зима (2023/2024). Първо, предвид настоящата политическа ситуация, е много вероятно до ЕС да достига по-малко, а по всяка вероятност дори да не достига никакъв газ, доставян по газопроводи от Русия. Второ, целта е да се запълни 90 % от капацитета на ЕС за съхранение на газ в сравнение с 80 % за тази зима, както е посочено в Регламент (ЕС) 2022/1032 за съхранението на газ. В тази ситуация и въз основа на съществуващото законодателство и други инициативи обединяването на търсенето в ЕС и съвместното закупуване биха могли да бъдат полезен инструмент, който да помогне на държавите членки да постигнат графици на запълване и целите, заложи в Регламента за съхранение на газ.

Цели на настоящото предложение

Поради това Комисията предлага този регламент за извънредни ситуации, който **има за цел смекчаване на въздействието върху цената на газа**, като се обърне внимание на търсенето и предлагането⁶, гарантиране на сигурността на доставките в целия Европейски съюз и засилване на солидарността.

Регламентът съдържа **четири основни елемента**, които ще въздействат по последователен начин за намаляване на цените и засилване на солидарността и сигурността на доставките.

Първо, обединяването на търсенето на газ в ЕС и **съвместното закупуване на газ** ще позволят на ЕС да използва своята колективна покупателна способност за договаряне на по-добри цени и ще намалят риска от наддаване на държавите членки една спрямо друга на вече ограничения пазар и от следващо от това непродуктивно повишение на цените. Така ще се подобри прозрачността и ще се помогне по-специално на по-малките държави членки, които са в по-неблагоприятно положение като купувачи. Краткосрочният акцент по член 122 ще бъде върху координирането и обединяването на

⁶ Освен това, за да се преодолеят предизвикателствата, свързани с цените на газа в ЕС, настоящото предложение е съсредоточено върху действителните цени на газа, но също така е насочено към нестабилността на цените на енергийните пазари чрез въвеждане на инструмент за допълване на съществуващите механизми при нестабилност и ограничаване на покачването на цените във възходяща посока.

търсенето в подкрепа на запълването на газохранилищата за следващия, бързо приближаващ сезон на запълване.

Второ, предложението съдържа цял **пакет от мерки относно цените на газа**, за да се преодолеят прекомерните ценови равнища и да се гарантират справедливи цени на газа и електроенергията и в кризисна ситуация. Настоящото предложение осигурява сигурност по отношение на цената, която ще се използва в контекста на недостиг на газ, когато бъде обявена извънредна ситуация. В него също така се предлага допълнителен референтен показател за доставките на втечен природен газ (ВПП), за да се гарантира представителен референтен показател за вноса на ВПП, който не е повлиян от манипулации от страна на Русия. За да се справи с прекомерната нестабилност на пазарите, предложението включва механизми за изглаждане на променливостта на фючърните пазари чрез механизъм за управление на ценовата нестабилност в рамките на деня, който ограничава екстремните промени в рамките на кратък период от време („механизми за прекъсване на веригата“).

Трето, съвместният подход за ограничаване на цените изисква **солидарност** в целия Съюз. Тъй като не всички държави членки са сключили споразумения за взаимна солидарност, Комисията предлага **пряко приложими договорености при липсата на такива споразумения за солидарност**. Тя също така ще предложи задължението за осигуряване на солидарност да обхване и несвързаните с газопроводи държави членки, които обаче разполагат със съоръжения за втечен природен газ. Това ще гарантира, че ще бъдем подготвени да действаме, в случай че тези споразумения бъдат необходими. Комисията също така проучва необходимостта от допълнителни предложения за ситуации, при които някои региони са изправени пред по-голям недостиг на доставки от други.

И накрая, следва да **бъде възможно по-нататъшно намаляване на търсенето на газ**, като същевременно се гарантира, че потребителите продължават да бъдат адекватно защитени срещу недостиг на доставки. ЕС вече укрепил своите инструменти за икономии на газ и електроенергия. Необходимо е обаче договорените разпоредби да се прилагат в най-пълна степен, за да се постигнат необходимите цели за намаляване на търсенето. Това ще помогне да се устои на по-нататъшното прекъсване на доставките на газ и ще облекчи натиска върху международните пазари на газ, а оттам и върху цените. Комисията ще следи отблизо мерките за намаляване на търсенето и е готова да обяви състояние на тревога в ЕС или дори да преразгледа целите за намаляване на търсенето на газ, ако доброволните мерки за намаляване на търсенето се окажат недостатъчни, за да се осигурят достатъчно доставки на газ през зимата.

Основни елементи на предложението

- 1) Съвместно закупуване и ефективна експлоатация на газовата инфраструктура
 - а) Съвместно закупуване

Настоящото предложение разглежда тези неотложни въпроси, като разработва временен инструмент за съвместно закупуване в съответствие с искането на държавите членки⁷. Съществува значителен времеви натиск този инструмент да бъде готов не по-късно от началото на пролетта на 2023 г., и по-специално преди следващия сезон за запълване на хранилищата. Като се има предвид това, се предлага във възможно най-

⁷ Както е предвидено в заключенията на Европейския съвет [реф. заключения], участието в енергийната платформа следва да бъде отворено и за договарящите страни от Енергийната общност.

кратък срок да се пристъпи към установяване на основните принципи на съвместното закупуване съгласно член 122, поради което редица от тези елементи следва да се прилагат временно.

Предложението за съвместно закупуване предвижда процес, състоящ се от два етапа: първо, обединяване на търсенето на природен газ; второ, възможно съвместно закупуване в рамките на енергийната платформа.

i) Първи етап: Обединяване на търсенето

На първия етап дружествата за закупуване на газ ще обединят своето търсене, като използват доставчик на услуги, организиращ този процес. За тази цел Комисията ще сключи договор с доставчика чрез процедура за възлагане на обществена поръчка. Дружествата могат да подават своята заявка за търсене на газ (по отношение на обем, време за доставка, продължителност и място) на доставчика на услуги чрез ИТ инструмент за събиране на тези данни. Доставчикът на услуги ще публикува тези данни на своя уебсайт при подходяща защита на поверителната информация, като търси оферти чрез публичен търг за количествата природен газ, които отговарят на обединеното търсене. Тази стъпка ще бъде доброволна, с изключение на това, че — като се има предвид значението на запълването на хранилищата — държавите членки ще трябва да изискват техните дружества да включат в процеса на обединяване на търсенето обеми, еквивалентни на най-малко 15 % (около 13,5 млрд. куб. метра за ЕС като цяло) от техните изисквания за запълване на хранилищата за следващата година⁸. Дружествата, които са участвали в обединяването на търсенето по силата на задължение, все пак биха могли да решат дали действително да закупят газа или не след процеса на обединяване. Освен това не е задължително закупеният газ да се използва за запълване на хранилищата.

Като се има предвид значението на запълването на хранилищата по-специално през следващата година, този механизъм за съвместно закупуване на газ ще се възползва от ефекта на пазарен лост от съвместното закупуване и ще спомогне за намаляване на несигурността и необичайно високите цени, наблюдавани през последния сезон на запълване тази година.

Като се има предвид необходимостта от спешни действия, доставчикът на услуги следва да бъде съществуващо дружество с обстойни познания за енергийните пазари и подходящи ИТ инструменти и експертен опит за изпълнението на тези задачи. Съвместното закупуване е отворено за участие на дружества от договарящите страни от Енергийната общност (Западните Балкани, Украйна, Молдова и Грузия).

ii) Втори етап: Координирано закупуване на газ

Като втора стъпка дружествата, които са участвали в описания по-горе процес на обединяване на търсенето, могат да решат да създадат консорциум за закупуване на газ, за да сключат договори с доставчиците, които са предложили газ в рамките на този процес. По този начин те биха могли да решат да закупят газа съвместно и да координират елементи от позициите си, като например обеми, цени, място и време на доставка. Един-единствен консорциум за закупуване на газ със силна покупателна способност увеличава възможността за постигане на по-добри цени, но предвид твърде

⁸ Целта за запълване на хранилищата е 90 % за държавите с подземни хранилища; за другите държави членки се прилага еквивалентно задължение за зимата на 2023/24 г.

различния модел на търсене на предприятията в ЕС може да се появят и повече от един консорциуми за закупуване на газ. Трябва да бъде гарантирано спазването на правилата в областта на конкуренцията (вж. „Съгласуваност с други политики на ЕС“ по-долу).

iii) *Ad hoc* механизми за управление

Горепосочените мерки следва да бъдат придружени от подходяща структура на управление, за да се гарантира ефективна координация за постигане на целите. Поради това следва да се създаде управителен съвет на *ad hoc* основа, съставен от представители на Комисията и държавите членки, който да наблюдава както процеса на а) обединяване на търсенето, така и б) координираното закупуване на газ. Управителният съвет може да осигури прозрачност в процеса и да предостави насоки, за да се гарантира, че съвместното закупуване ефективно зачита сигурността на доставките и принципа на енергийна солидарност.

Предложението е внимателно балансирано и спазва принципа на пропорционалност. Съществуват някои необходими задължителни елементи — например относно обединяването на търсенето за попълване на газохранилищата — но те по никакъв начин не ограничават свободата на предприятията да решават дали да купуват или не в зависимост от условията, които се предлагат чрез процеса на обединяване на търсенето. Целта на съвместното закупуване е да се подкрепят предприятията от ЕС в усилията им за получаване на допълнителни количества газ и да се спомогне за осигуряването на равен достъп до нови или допълнителни източници на газ в контекста на настоящата остра заплахата за сигурността на доставките. Освен това в предложението се отчита силния интерес към възможността редица държави членки да могат да работят в консорциуми за закупуване на газ, в зависимост от съответните съображения, свързани с конкуренцията.

По-специално, както е описано, тръжната процедура за обединено търсене на газ от страна на доставчика на услуги би могла да играе ключова роля, за да се подпомогнат държавите членки да запълнят газохранилищата за зимата на 2023/2024 г. По този начин тя би могла също така да засили солидарността на ЕС, като спомогне за гарантиране на по-справедливо разпределение на газа. Обединяването на търсенето и съвместното закупуване биха могли също така да намалят риска за отделните предприятия за природен газ в някои държави членки от надплащане за газ, договорен на ограничени краткосрочни пазари. Те биха могли също така да помогнат на по-малките предприятия от ЕС, включително в държавите без излаз на море, които нямат необходимия опит в сключването на договори за ВПГ, да обединят търсенето си, за да могат да сключват договори за превоз на товари с ВПГ (които е възможно да са твърде големи, за да могат отделните предприятия да ги обработят наведнъж), както и да им помогнат да структурират доставките на ВПГ в съответствие с конкретните си нужди. Съвместното закупуване би могло да подкрепи по-специално предприятията, които преди това са закупували газ само или предимно от руски доставчици. Съвместното закупуване би могло да предостави преференциално третиране или подкрепа за доставките на газове от възобновяеми източници, като биометан и водород, както и на газ, който в противен случай би бил изхвърлен в атмосферата или изгорен. Предприятията, сключващи договори съгласно настоящия регламент, следва да бъдат насърчавани да използват стандарт 2.0 на Партньорството на ООН за метан при добива на нефт и газ за измерване, докладване и проверка на емисиите на метан по веригата на доставки за Европейския съюз. И накрая, съвместното закупуване в бъдеще би могло да засили потенциала за доставки на енергия от възобновяеми източници, като спомогне за осигуряването на достъп до бъдещ внос на водород от източници извън ЕС.

б) Ефективна експлоатация на газопроводите и терминалите за ВПГ

В предложения регламент се разглеждат и начините за най-ефективната експлоатация на газопроводите и терминалите за ВПГ.

Диверсификацията на източниците на доставки, различни от Русия, променя моделите на доставките на газ в ЕС. Следователно маршрутите от терминалите за ВПГ до централите на потребление могат да станат по-значими от преобладаващата понастоящем посока изток-запад на доставките на газ по газопроводи. Такива промени в доставките на газ обаче могат да доведат до претоварване (договорно или физическо) на съществуващите газопроводи и терминалите на ЕС за ВПГ.

Съществуващите мерки за управление на претоварването на газопроводите предвиждат процедури в съответствие с правилото „използваш или губиш“, които отнемат най-малко шест месеца, преди да се прояви ефект. Освен това е необходима обременяваща от административна гледна точка процедура, която да се извършва от националния регулаторен орган в съответните държави членки. Настоящото предложение предоставя на операторите на газопрепосни системи инструменти за бързо реагиране на промените в доставките на газ по газопроводи и възможното договорно претоварване. По-специално новите правила биха могли да ускорят предлагането на пазара на неизползвани дългосрочни капацитети в случай на краткосрочно претоварване.

Освен това е от изключително значение да се оптимизира капацитетът за усвояване на ВПГ на терминалите на ЕС за ВПГ и използването на съоръжения за съхранение. Необходима е **платформа за прозрачност и развитие на организиран пазар на вторичен капацитет**, подобно на съществуващите такива за преноса на газ по газопроводи. Предложението на Комисията за преразглеждане на Регламента за природния газ от пакета за декарбонизация на пазарите на водород и на газ⁹ вече съдържа разпоредби в този смисъл в член 10 и член 31. Настоящото предложение поставя на преден план тези разпоредби като част от реакцията при настоящата криза, за да помогне да се избегнат ситуации в бъдеще, при които се търсят нови източници на газ, а терминалите за ВПГ или съоръженията за съхранение на газ се използват неефективно без необходимата прозрачност.

2) Сигурност на доставките

а) Намаление на търсенето

Неразделна част от реакцията на ЕС в областта на сигурността на доставките в настоящия труден контекст е проактивното намаляване на търсенето на газ, подготовката за евентуални прекъсвания на доставките, като същевременно се избягва изпразването на съоръженията за съхранение. Ако е необходимо, Комисията ще предложи да се обяви състояние на тревога в Съюза съгласно Регламента за намаляване на търсенето (Регламент (ЕС) 2022/1369).

За да се предвиди и подготви най-добре зимата на 2023—24 г. и да се запълнят подземните хранилища до 90 %, както беше договорено в Регламент (ЕС) 2022/1032, всяко намаляване на търсенето на газ в момента ще бъде от полза. Поради това усилията за намаляване на търсенето на газ следва да продължат и след март 2023 г., за

⁹ Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета относно общите правила за вътрешните пазари на възобновяеми газове и природен газ и на водород (COM/2021/803 final); Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно вътрешните пазари на възобновяеми газове и природен газ и на водород (преработен текст) (COM/2021/804 final).

да се запълнят подземните хранилища до 90 %, както беше договорено в Регламент (ЕС) 2022/1032. Комисията ще следи отблизо мерките за намаляване на търсенето и е готова да обяви състояние на тревога в ЕС или дори да преразгледа целите за намаляване на търсенето на газ, ако доброволните мерки за намаляване на търсенето се окажат недостатъчни, за да се осигурят достатъчно доставки на газ през зимата. Междувременно държавите членки следва активно да предприемат всички възможни мерки в съответствие с Регламента за намаляване на търсенето на газ и в съответствие с европейския план за намаляване на търсенето на газ „Да пестим газ за безпроблемна зима“, приет през юли 2022 г. Тези мерки включват кампании за повишаване на обществената осведоменост, мерки за намаляване на търсенето в сградите, управлявани от публичните органи, и в търговските и откритите пространства.

За да се засили подготвеността за евентуални извънредни ситуации през зимата, с предложението се въвеждат посочените по-долу нови разпоредби, свързани със сигурността на доставките. Като се има предвид значението на спестяването на газ от всички групи потребители в рамките на възможностите им, настоящото предложение включва разпоредби, които позволяват на държавите членки по изключение да предприемат мерки за намаляване на „несъщественото потребление“ на защитените клиенти, при условие че това не намалява защитата на тяхното основно потребление. Тези мерки в никакъв случай няма да засегнат уязвимите потребители, които нямат марж за намаляване на потреблението си, и няма да доведат до изключване на защитени клиенти. Държавите членки биха могли да определят отново кои са защитените потребители, при условие че уязвимите домакинства продължават да бъдат защитени при всички обстоятелства.

б) Разширяване на задължението за солидарна защита до газовите електроцентрали от критично значение

Съгласно настоящата регулаторна рамка в държавите членки, в които газовите електроцентрали от критично значение играят ключова роля за сигурността на доставките на електроенергия, първо трябва тяхното потребление да бъде ограничено — възможно в ущърб на сигурността на доставките на електроенергия на други държави членки — преди на държавите членки да бъде разрешено да поискат мерки за солидарност съгласно Регламент (ЕС) 2017/1938. За да се предотвратят подобни отрицателни странични ефекти върху производството на електроенергия, се предлага държавите членки да могат да подадат искане за солидарност, при определени условия, ако има риск газовите електроцентрали, необходими за гарантиране на адекватността на електроенергийната система, да не бъдат снабдявани с критични количества газ. По същата причина предоставящите солидарност държави членки ще имат право да се уверят, че експлоатацията на техните критични газови електроцентрали не е застрашена, когато осигуряват солидарност на друга държава членка.

в) Правила по подразбиране за двустранна солидарност

С конкретни мерки в настоящото предложение се въвежда механизъм по подразбиране между държавите членки, за да се гарантира, че те си помагат взаимно да снабдяват „защитените по линия на солидарността клиенти“ (домакинства, централно отопление и важни социални служби при определени условия) и газовите електроцентрали от критично значение при извънредна ситуация, водеща до много сериозен недостиг на газ. Настоящите правила за сигурност на доставките въвежда принципа на такава солидарност, но действителното му използване по време на криза изисква подробни технически и финансови договорености, които трябваше да бъдат договорени

двустранно между държавите членки. До момента обаче са сключени само шест от общо 40 необходими договорености. Поради това в предложения регламент се определят правилата и процедурите, които ще се прилагат автоматично между държавите членки, които не са постигнали двустранни договорености за солидарност. Той се основава на Препоръка (ЕС) 2018/177 на Комисията и стандартния образец, предложен от Комисията в приложение 2 към предложението СОМ (2021) 804, с необходимите актуализации, за да се отрази фактът, че оттогава положението на пазара и сигурността на доставките са се влошили значително.

Този механизъм за солидарност по подразбиране, приложим при липсата на други двустранни споразумения, включва следното:

- Обезщетението за солидарност, което трябва да бъде изплатено от държавата членка, отправила искането за солидарност, на държавата членка, предоставяща солидарност, ще се основава на средната пазарна цена на газа, отчетена на най-значимата борса, за последните 30 дни преди искането за помощ от държавата членка, отправила искането за помощ. Това усредняване отразява вероятната крайна нестабилност на цените в извънредна ситуация.
- Евентуалните разходи, произтичащи от съдебни или арбитражни производства след ограничаване на потреблението на промишлеността, няма да бъдат включени в обезщетението за солидарност, което трябва да бъде изплатено между държавите членки. Следователно, ако са направени такива разходи, те ще трябва да бъдат поети от предоставящата държава членка в съответствие с нейните национални правила. Причината за това е, че разходите за обезщетяване на промишлеността в резултат на ограничаването на потреблението се покриват частично от цената на газа. Ако част от разноските по съдебен спор не бъде покрита, по отношение на тази част е налице голяма несигурност и тя може значително да надхвърли цената на газа. Поради това несигурността относно непреките разходи за обезщетението се оказва основна пречка пред споразуменията за солидарност. Държавите членки обаче все пак ще могат да се споразумеят за различни условия за обезщетяване.
- Процедурата за искане и предоставяне на солидарност следва, доколкото е възможно, да даде приоритет на доброволните основания на пазара мерки, като същевременно отчете факта, че може да се наложи солидарността да включва мерки като освобождаване на стратегически запаси или ограничаване на потреблението като крайна мярка при криза. В предложението ясно се посочва, че при получаване на искане за солидарност свързаните държави членки трябва да отговорят в срок от 12 часа и да предоставят договорените мерки за солидарност в срок от 3 дни.

Настоящото задължение за солидарност се прилага между държавите членки, които са свързани с газопроводи пряко или чрез трета държава. Настоящото предложение ще прилага това задължение и по отношение на държавите членки със съоръжения за ВПГ, които дори и да не са пряко свързани с газопроводи, биха могли да осигурят солидарност с държава членка в извънредна ситуация, ако тя разполага с необходимата инфраструктура за получаване на този ВПГ.

- г) Разпределяне на капацитет при извънредна ситуация на равнището на Съюза или на регионално равнище

И накрая, в предложението се разглежда възможността за възникване на извънредна ситуация на равнището на Съюза или на регионално равнище със сериозни

прекъсвания на доставките и недостиг на доставки. В такива случаи Съюзът следва да бъде готов бързо да прилага механизми за солидарност по регионално координиран начин с цел смекчаване на извънредната ситуация. При тези извънредни обстоятелства Съветът следва да може въз основа на предложение на Комисията да вземе решение за ефективно разпределение на наличния газов капацитет за държавите членки, засегнати от извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза. В такъв случай и при липса на двустранно споразумение за солидарност цената на газа, доставен при условията на солидарност, следва да се определи като средната пазарна цена на най-значимата борса за последните 30 дни преди искането за помощ от държавата членка, отправила искането за помощ (вж. също по-долу 3а).

3) Действие по отношение на равнището на цените на газа

а) Формула за цената в споразуменията за солидарност по подразбиране

Както беше посочено по-горе, солидарността следва да се основава на справедливо обезщетение както за искащите, така и за предоставящите държави членки. Цената на газа стана много по-нестабилна от 2021 г. насам, което прави цената на спот пазарите в кризисни ситуации по-неподходяща като основа за справедливо обезщетение. Поради това, за да се осигури сигурност за различните страни, в настоящия регламент се предлага да се използва средната пазарна цена на най-значимата борса от последния месец, предхождащ искането за помощ от държавата членка, отправила искането.

При средната пазарна цена от последния месец обезщетението все още се основава на „пазарната цена“, както е посочено в Препоръката от 2018 г. Средната месечна пазарна цена е по-независима от нестабилната ценова среда и вероятно много високите спот цени по време на кризисни ситуации и по този начин ограничава всякакви порочни стимули. Предоставящите държави членки все пак получават справедливо обезщетение, тъй като доставките на газ се правят въз основа на дългосрочни договори и от съоръжения за съхранение и са закупени на цени, по-ниски от очакваните кризисни спот цени.

б) Разработване на нов допълнителен референтен показател за ВПГ

Пазарът на ВПГ в ЕС все още е в начален етап на развитие, а индексираният ценообразуване на центровете остава силно повлияно от доставките по газопроводите и следователно от манипулирането от страна на Русия на доставките на природен газ за ЕС, както и от съществуващите затруднения в инфраструктурата. Цените на вноса на ВПГ в рамките на ЕС се считат за неправомерно повлияни от тези ограничения и въпросите относно представителността на настоящите индекси остават открити. В същото време възприятията за неправилно функциониране на финансовите енергийни пазари подкопават общественото доверие.

Необходимо е да се осигури стабилно и предвидимо ценообразуване при вноса на ВПГ, който е абсолютно необходим, за да се компенсира недостигът, причинен от вероятното спиране на вноса на руски газ. С настоящото предложение на Европейската агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER) се възлага да създаде в кратък срок инструмент за обективна оценка (а с течение на времето и референтен показател) на цената на вноса на ВПГ в ЕС, като събира информация в реално време за всички сделки през деня. Този нов референтен показател ще се основава на отчитане в рамките на същия ден на вноса на ВПГ — включващо оферти „купува“ и „продава“ и сделки с ВПГ, в които се посочва доставка или които се доставят в ЕС — от всяко лице, което извършва такава дейност, независимо от мястото му на учредяване или седалището му.

По този начин на купувачите ще се предостави по-изчерпателна информация и ще се постигнат по-прозрачни цени.

С предложения регламент на ACER се предоставят необходимите правомощия за събиране на данни за сделките, необходими за установяването на референтния показател за ВПГ, като се надграждат и укрепват задачите и правомощията, с които ACER вече разполага съгласно Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия и Регламент за изпълнение (ЕС) № 1348/2014 на Комисията от 17 декември 2014 г. за докладване на данни в изпълнение на член 8, параграф 2 и член 8, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия (заедно наричани по-долу „REMIT“).

в) Механизъм за корекция на пазара на газ

Борсата за газ Title Transfer Facility (TTF) е виртуално място за ценообразуване в Нидерландия, което поради високата си ликвидност често служи като референтна цена за европейския пазар на газ, като оказва въздействие върху договорите и операциите по хеджиране в целия ЕС. Въпреки това TTF е преди всичко физически газопроводен индекс за нагнетяване на газ в нидерландската мрежа, който служи главно като център за Северозападна Европа. Понастоящем TTF търгува с повечето търговски центрове в ЕС на много високи цени, което в голямата степен отразява недостига на доставки от Русия и инфраструктурните затруднения в региона.

Фактът, че TTF се използва за определянето на референтна цена и като основа за хеджиране на договорите за газ в различните центрове на ЕС, показва значението му за определянето на цената на природния газ в ЕС.

Като крайна мярка настоящото предложение за спешни мерки има за цел да се справи със ситуации на прекомерни цени на природния газ, като оправомощава Комисията да предложи мярка на Съвета за определяне на максимална динамична цена, на която сделките с природен газ могат да се извършват на спот пазарите на TTF при определени условия. Други газови търговски центрове в Съюза ще бъдат свързани с коригираната спот цена на TTF чрез динамичен ценови коридор. За да се гарантира, че няма отрицателно въздействие, мярката следва да позволява извънборсови сделки с газ, да не засяга сигурността на доставките на газ в ЕС и потоците в рамките на ЕС, да не води до увеличаване на потреблението на газ и да не засяга стабилността и правилното функциониране на пазарите на енергийни деривати.

4) Действие за намаляване на нестабилността на цените

а) Механизъм за управление на нестабилността на цените в рамките на деня

Финансовият регламент (ДПФИ II) вече изисква създаването на набор от механизми от страна на регулираните пазари, за да се ограничи значителната нестабилност на финансовите пазари и да се предотвратят погрешни търговски модели. Изглежда обаче, че броят на случаите, в които те са били задействани от местата за търговия, остава малък, което се дължи главно на факта, че действащите механизми имат за цел да предотвратят погрешни нареждания, а не бързи колебания на цените, отразяващи несигурността на пазара. Голямата нестабилност на пазарите на газ и електроенергия затруднява енергийните предприятия да продължат да участват на тези пазари и да посрещнат нуждите си от хеджиране, като същевременно гарантират сигурността на енергийните доставки за крайните потребители. Поради това в настоящото предложение се определя изискване местата за търговия да създадат нов временен

механизъм за управление на нестабилността в рамките на деня, насочен към ограничаване на големите промени в цените при договорите за деривати, свързани с електроенергия и газ, в рамките на един и същ ден за търговия. Освен това, за да се постави акцент върху най-ликвидните договори и да се избегнат нежелани смущения на пазарите на по-малко ликвидни деривати, механизмът за управление на нестабилността в рамките на деня следва да се съсредоточи върху енергийните деривати с най-кратък срок за изпълнение. За да се осигури на местата за търговия необходимото време за създаване на механизма, от тях се очаква да прилагат предварителни инструменти, които като цяло могат да постигнат същата цел като механизма за управление на нестабилността в рамките на деня.

Този нов механизъм следва да допълва всички статични или динамични механизми за прекъсване на веригата, които местата за търговия са създали, и следва да се прилага в допълнение към тях. За да се осигурят еднакви условия за прилагането на новия механизъм за управление на нестабилността, Комисията следва да може да определя някои технически елементи на неговото калибриране в акт за изпълнение. Освен това, за да се гарантира, че новият механизъм е добре адаптиран към специфичните характеристики на засегнатите договори за деривати, местата за търговия следва да бъдат свободни да прилагат специфични за договора ограничения на нестабилността, като същевременно спазват определените със закон изисквания. Въз основа на редовно представяните от националните компетентни органи доклади на Европейския орган за ценни книжа и пазари ще бъде възложено да координира прилагането на този механизъм в целия Съюз и да документира различията в начина, по който този механизъм се прилага.

б) Незаконодателни действия, придружаващи настоящото предложение

Действията, предложени в настоящия регламент, се допълват от други действия, които трябва да бъдат предприети от ЕОЦКП и ACER с цел укрепване на енергийните пазари и тяхната прозрачност.

ЕОЦКП и ACER засилват сътрудничеството си с цел укрепване на капацитета си за наблюдение и откриване на евентуални манипулации и злоупотреби на пазара. ЕОЦКП и националните компетентни органи също така засилват съответните си дейности по наблюдение и надзор на пазара на енергийни деривати.

За енергийните дружества става все по-трудно да хеджират ефективно своите търговски рискове на енергийните пазари на ЕС, преминали централизиран клиринг. Увеличаващите се изисквания за допълнително обезпечение и трудностите, пред които са изправени някои енергийни дружества при осигуряването на достатъчна ликвидност за изпълнение на изискванията за допълнително обезпечение, могат да ги подтикнат да намалят дейностите по хеджиране и следователно да ги изложат на допълнителни рискове. За да се облекчи този стрес, Комисията прие делегиран акт, който би позволил използването при определени условия на необезпечени банкови гаранции и публични гаранции като приемливо обезпечение за изпълнение на искания за допълнително обезпечение. Настоящият делегиран акт е в съответствие с предложението на ЕОЦКП от 14 октомври. ЕОЦКП също така поясни, че търговските ценни книжа и облигациите на ЕС са включени в списъка на допустимите обезпечения като непарични обезпечения.

Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката

С предложената инициатива се определят временни, пропорционални и извънредни мерки. Тя допълва съответните съществуващи инициативи и правни актове на ЕС, с

което се гарантира, че гражданите могат да се ползват от сигурни доставки на газ и че клиентите са защитени от големи прекъсвания на доставките.

Тя произтича логически от съществуващи инициативи, като например плана REPowerEU и предложението за пакет от мерки за декарбонизация на пазарите на водород и на газ¹⁰. Освен това с наскоро приетия Регламент (ЕС) 2022/1032 относно съхранението на газ¹¹ бяха въведени задължения за съхранение в отговор на руското нашествие в Украйна. В член 6а от Регламент (ЕО) № 2022/1032 се предвиждат задължения за попълване на газохранилищата в съответствие с предварително зададените траектории и цели. Предложената инициатива допълва законодателството на ЕС в областта на вътрешния пазар и сигурността на доставките.

След руското нахлуване в Украйна ЕС разработи плана REPowerEU с цел да сложи край на зависимостта си от руските изкопаеми горива — възможно най-скоро и най-късно до 2027 г. За да се постигне това, в плана REPowerEU се очертава енергийната платформа на ЕС, създадена от Комисията и държавите членки за съвместно закупуване на газ, ВПГ и водород. В него се обявява, че Комисията ще разработи механизъм за съвместно закупуване. В това отношение предложената инициатива е в пълно съответствие с целите, определени в REPowerEU.

Предложението укрепва и допълва Регламент (ЕС) 2017/1938 относно сигурността на доставките на газ. Регламентът вече предвижда задължение за осигуряване на солидарност, както и понятието за защитени по линия на солидарността клиенти, което включва домакинствата и при определени обстоятелства важни социални служби и централно отопление. Предложението разширява обхвата на това задължение за солидарност, за да гарантира доставките на критични количества за газовите електроцентрали, и го привежда в действие чрез механизъм по подразбиране в случай на липса на двустранни договорености за солидарност.

Предложението отразява изцяло и заложената в Регламент (ЕС) 2022/1369 за намаляване на търсенето на газ цел за проактивно намаляване на търсенето на газ, за да се смекчи потенциалното прекъсване на доставките поради руското нашествие в Украйна. Намаляването на търсенето продължава да бъде основен стълб на нашата реакция в областта на сигурността на доставките и предложението укрепва този стълб, като позволява на държавите членки да реализират икономии от несъществено потребление, докато същевременно защитава уязвимите и други защитени клиенти.

Предложението на Комисията за Регламент относно вътрешните пазари на възобновяеми газове и природен газ и на водород, прието в рамките на пакета за декарбонизация на пазарите на водород и на газ, включва мерки за повишаване на прозрачността и достъпа до терминалите за ВПГ и съоръженията за съхранение на газ. Настоящото предложение включва същите разпоредби с по-кратки срокове за тяхното прилагане, така че то е в пълно съответствие с Регламента за природния газ. То също така е в съответствие с изискванията на наскоро приетия Регламент (ЕС) 2022/1032

¹⁰ Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета относно общите правила за вътрешните пазари на възобновяеми газове и природен газ и на водород (COM/2021/803 final); Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно вътрешните пазари на възобновяеми газове и природен газ и на водород (преработен текст) (COM/2021/804 final).

¹¹ Регламент (ЕС) 2022/1032 на Европейския парламент и на Съвета от 29 юни 2022 г. за изменение на регламенти (ЕС) 2017/1938 и (ЕО) № 715/2009 във връзка със съхранението на газ (ОВ L 173/17 от 30 юни 2022 г.).

относно съхранението на газ, с който бяха въведени задължения за съхранение в отговор на руското нашествие в Украйна.

Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1775/2005 съдържа в своето приложение 1, точка 2.2.5 разпоредби относно дългосрочния механизъм „използваш или губиш“. Тези разпоредби са приети, за да се предотврати блокирането на транспортния капацитет от страна на участниците на пазара във времена, когато те не могат или не планират да го използват. Поради кризисната ситуация настоящото предложение намалява административната тежест и подготвя прилагането на тези разпоредби. По-специално настоящото предложение намалява изискваното време, в което капацитетът да не е бил използван, от шест месеца на един месец. Следователно предложението е в съответствие с правилата на вътрешния пазар, за да се предотврати неефективното използване на мрежите за доставка на газ.

Разпоредбите, които дават възможност на ACER да публикува референтен показател за ВППГ, се основават на съществуващите задачи на ACER съгласно правната рамка REMIT и ги допълват.

В допълнение към спешната намеса на пазара на електроенергия за справяне с високите цени Комисията ще подобри структурата на пазара на електроенергия в дългосрочен план.

Основната цел на тази реформа на структурата на пазара на електроенергия ще бъде да се предоставят на потребителите ползи от технологиите за неизкопаеми горива на достъпни цени, като същевременно се запазят ползите от обща, основана на пазара електроенергийна система. Целта на тази реформа е да се гарантира, че нито един енергиен носител не може да причини смущения на пазара като природния газ понастоящем, като същевременно се вземат предвид дълбоките трансформации, необходими за декарбонизиран и до голяма степен електрифициран континент.

Комисията е решена да представи основните елементи на реформата до края на 2022 година. Това ще послужи като основа за консултации с министрите и другите заинтересовани страни по набор от идеи, предложени от Комисията. Понастоящем се очаква този процес да доведе до предложение на Комисията през 2023.

Съгласуваност с други политики на Съюза

Европейски зелен пакт

Предложението, насочено към основно укрепване на сигурността на доставките и справяне с високите и нестабилни цени на енергията, е в съответствие и с дългосрочната цел на Зеления пакт, доколкото усилията за намаляване на търсенето ще ускорят мерките за енергийна ефективност и структурните промени.

Политика за вътрешния пазар

Предложението е съвместимо с правилата на вътрешния енергиен пазар, включително правилата на ЕС в областта на конкуренцията. Функциониращите трансгранични енергийни пазари са от ключово значение за гарантиране на сигурността на доставките в ситуация на недостиг на доставки.

Политика в областта на конкуренцията

Що се отнася до правилата за обединяване на търсенето и съвместно закупуване, установяването на начини за съвместно закупуване на газ по по-координиран начин също така е в съответствие с целта за декарбонизация, заложена в Зеления пакт и RepowerEU. В обхвата на енергийната платформа се включва и водородът от възобновяеми източници.

Разпоредбите, които дават възможност на ACER да установи референтен показател за ВППГ, допринасят за прозрачността на пазара и косвено за намаляване на цените на едро на газа и следователно са в съответствие с политиката на ЕС в областта на конкуренцията.

Правилата за обединяване на търсенето и съвместно закупуване могат да се прилагат по начин, съвместим с правилата на ЕС за конкуренцията, които позволяват съвместно закупуване между конкурентни предприятия при определени условия и които се прилагат с оглед на преобладаващите пазарни обстоятелства.

За да се намали рискът от проблеми във връзка с конкуренцията, доставчикът на услуги не трябва да бъде част от вертикално интегрирано предприятие с дейност в производството, доставката или потреблението на природен газ в рамките на Съюза или на договарящите страни от Енергийната общност.

В случай на сериозно прекъсване или недостиг на доставки съвместното закупуване между предприятия за природен газ, работещи на равнище търговия на едро, вероятно ще бъде съвместимо с правилата на ЕС в областта на конкуренцията, когато такава кризисно сътрудничество е i) необходимо за справяне със сериозно прекъсване или недостиг на доставки; ii) с временен характер; iii) пропорционално на преследваната цел.

Като цяло е по-малко вероятно съвместното закупуване да породи опасения за конкуренцията, когато участващите предприятия нямат пазарна мощ на пазара за закупуване и пазара за продажби. При все това, при настоящите изключителни пазарни условия, европейските предприятия за природен газ и предприятията, които потребяват газ, са изправени пред сериозни ограничения в доставките, които поставят страните, извършващи доставките, в много силна преговорна позиция. Консорциумът за закупуване с цел засилване на преговорните позиции на купувачите на газ следва да бъде достъпен за всеки желаещ участник на пазара при недискриминационни условия. Той обединява участници, осъществяващи дейност на голямо разнообразие от несвързани продуктови и географски пазари, така че представителството на всяка група от конкуренти, дори и да е значително по отношение на пазарните дялове на даден пазар надолу по веригата или свързан пазар, ще бъде ограничено спрямо общото участие. Консорциумът за закупуване следва да бъде създаден по начин, който не води до риск от нарушаване на конкуренцията на пазарите надолу по веригата или на свързаните пазари, на които участниците могат да се конкурират.

Участието на дружества, които се възползват от доставчика на услуги, в механизма на доставчика на услуги за обединяване на търсенето ще бъде взето предвид като положителен фактор при балансирането на възможните рискове и ползи от схемите за сътрудничество при закупуване на газ съгласно правото на Съюза в областта на конкуренцията, доколкото това участие допринася за постигането на по-голяма ефективност, като по този начин спомага значително за компенсиране на рисковете за конкуренцията в рамките на цялостния тест за балансиране.

Ще бъде особено важно да се гарантира, че прозрачността, необходима за функционирането на обединяването на търсенето, между отделните участващи предприятия и доставчика на услуги, Комисията и националните компетентни органи, не води до по-голяма прозрачност по отношение на обемите, графици за доставка или реализираните цени за отделните участващи предприятия, нито на равнището на даден сектор или подсектор, който би могъл да представлява пазар надолу по веригата или свързан с него пазар, на който следва да продължи да се развива конкуренцията.

Въпреки че в Насоките на Комисията относно приложимостта на член 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз по отношение на споразуменията за хоризонтално сътрудничество¹² се посочва, че комбинираният пазарен дял под 15 % на пазара(ите) за закупуване и продажба са показателни за липса на пазарна мощ, комбинираният пазарен дял над този праг на единия или и на двата пазара не означава автоматично, че споразумението за съвместно закупуване вероятно ще има ограничаващо въздействие върху конкуренцията. Договореност за съвместно закупуване, която не попада в тази защитена област, изисква оценка на въздействието ѝ върху пазара, включваща фактори като евентуална уравнивяваща мощ на силни доставчици и необходимите договорености за управление и обмен на информация, за да се гарантира непрекъснатата конкуренция на пазарите надолу по веригата на фона на настоящите извънредни пазарни обстоятелства.

Комисията е готова да придружава дружествата при проектирането на такъв консорциум и бързо да издаде решение съгласно член 10 от Регламент (ЕО) № 1/2003 относно неприложимостта на членове 101 и/или 102 от ДФЕС, ако съответните гаранции бъдат включени и спазвани. Комисията също така има готовност да предостави неофициални насоки, доколкото участващите предприятия в други консорциуми са изправени пред несигурност по отношение на оценката на един или повече елементи от договореността за съвместно закупуване съгласно правилата на ЕС в областта на конкуренцията.¹³

Участниците в съвместното закупуване на газ може да се нуждаят от финансови гаранции, ако някое от предприятията в крайна сметка не е в състояние да плати крайната договорена сума. Държавите членки или други заинтересовани страни могат да предоставят финансова подкрепа, включително гаранции, на предприятия за природен газ или предприятия, потреблящи газ. В законодателното предложение се споменава възможността за финансова помощ за предприятия, участващи в съвместно закупуване. В предложението се подчертава, че тази подкрепа трябва да бъде в съответствие с правилата за държавна помощ, когато е приложимо.

Установяването на начини за съвместно закупуване на газ по по-координиран начин също така е в съответствие с целта за декарбонизация, заложена в Зеления пакт и RepowerEU. В обхвата на енергийната платформа се включва и водородът от възобновяеми източници.

Разпоредбите, които дават възможност на ACER да установи референтен показател за ВПП, допринасят за прозрачността на пазара и косвено за намаляване на цените на едро

¹² Съобщение на Комисията — Насоки относно приложимостта на член 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз по отношение на споразуменията за хоризонтално сътрудничество (Текст от значение за ЕИП) (ОВ С 11, 14.1.2011 г., стр. 1).

¹³ Известие на Комисията относно неофициални насоки, свързани с нови или нерешени въпроси по отношение на членове 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз, които възникват в отделни случаи (писма с насоки) (ОВ С хх).

на газа и следователно са в съответствие с политиката на ЕС в областта на конкуренцията.

ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

Правно основание

Правното основание на настоящия инструмент е член 122, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). Този член може да се прилага само по въпроси, свързани със сериозни затруднения, и прилагането му трябва да се извършва в дух на солидарност.

Настоящият недостиг на доставки на газ от Руската федерация представлява сериозна трудност при доставката на енергиен продукт по смисъла на член 122. Лидерите от ЕС и Комисията установиха спешната необходимост от допълнителни временни мерки за по-координирани действия, за да бъде Съюзът по-добре подготвен за евентуални бъдещи прекъсвания на доставките на газ през следващите две зими.

Настоящата регулаторна рамка за сигурност на доставките на газ, по-специално Регламент (ЕС) 2017/1938 относно сигурността на доставките на газ, беше предназначена да се справи с краткосрочните прекъсвания на доставките, а не с продължително спиране на доставките от основния ни доставчик. Поради това са необходими допълнителни временни инструменти за извънредни ситуации за сигурност на доставките на газ, наред с другото, за да се предотвратят ненужни трансгранични ограничения и да се гарантира, че продължителното прекъсване на доставките на газ няма значителни странични ефекти, които да вредят на адекватността на електроенергийната система. По същия начин понятието за защитени клиенти бе предназначено за кратки периоди на недостиг, докато в случай на продължително прекъсване държавите членки следва да могат да позволят на защитените клиенти също да допринасят за намаляване на търсенето чрез намаляване на несъщественото потребление.

Разпоредбите за солидарност в Регламент (ЕС) 2017/1938 относно сигурността на доставките на газ следва да бъдат придружени от двустранни договорености за солидарност, в които се посочват правните, техническите и финансовите подробности за солидарността. Това задължение за солидарност не функционира поради липса на договорености, което оправдава необходимостта от допълване на съществуващите разпоредби чрез включване на механизъм за солидарност по подразбиране в случай на липса на двустранни договорености.

Мерките по инструмента позволяват на предприятията във всички държави членки да се подготвят по координиран начин за евентуален допълнителен недостиг на доставки и да използват газовата инфраструктура по по-ефективен начин. Очаква се по-голямата част от европейските газохранилища да бъдат изчерпани през зимния период. При липсата на доставки от Руската федерация държавите членки биха могли да срещнат трудности при запълването на хранилищата до необходимите равнища. Тази ситуация изисква координация при закупуването на газ и установяване на процес на съвместно закупуване, който би могъл да позволи съвместното закупуване на практика.

Съвместното закупуване помага да се гарантира по-равнопоставен достъп на предприятията във всички държави членки до нови или допълнителни източници на газ в спешни ситуации, когато е необходима солидарност. Това би могло, в дух на

солидарност, да намали вредното въздействие на наддаването и повишаването на цените, а също така да помогне на по-малките предприятия да се възползват от по-изгодни условия за покупка в резултат на обединеното търсене.

Използването на съвместно закупуване би могло да помогне на държавите членки да намалят предизвикателствата при запълването на газохранилищата, произтичащи от намаляващите доставки на газ от Руската федерация. Например то би могло да спомогне за координиране на покупките на газ, като същевременно цените се поддържат на устойчиви равнища. Това би могло също така да даде възможност, чрез създадения *ad hoc* управителен съвет, за координиране на съвместното управление на запълването и съхранението с оглед на следващия сезон на запълване. Следователно съвместното закупуване би могло да укрепи солидарността на ЕС при закупуването и разпределението на газ. В дух на солидарност съвместното закупуване би могло да подкрепи по-специално предприятията, които са закупували газ само или предимно от руски доставчици.

Неотложната ситуация напълно оправдава използването на член 122 от ДФЕС за създаване на субект във възможно най-кратък срок чрез възлагане на необходимите услуги на съществуващи субекти.

Успехът на съвместното закупуване на газ ще зависи от наличието на капацитет в терминалите за ВПГ и газопроводите. Това е още по-важно в настоящата ситуация, когато претоварването на газопроводите и терминалите води до затруднения при газоснабдяването, включително за запълване на газохранилищата. Прилагането на правилата за прозрачност и продажбата на неизползвания капацитет на терминалите за ВПГ и на газопроводите позволява да се увеличи максимално наличният капацитет на газовата инфраструктура. Откритото, по-ефективно и недискриминационно използване на инфраструктурата увеличава трансграничните и вътрешните доставки на газ и е необходимо условие, за да може ВПГ да достигне до потребителите в целия ЕС. Действащите понастоящем правила не са достатъчни, за да се гарантира това. Необходимо е възможно най-скоро да се въведат и приложат правила, позволяващи оптимално използване на капацитета на терминалите за ВПГ и газопроводите.

Оценката на цената на ВПГ следва да се публикува ежедневно, като се започне не по-късно от две седмици след влизането в сила на настоящия регламент и се гарантира, че участниците на пазара разполагат с обективна референтна цена от зимния сезон на 2022/23 г. Тази оценка на цената следва да бъде допълнена от публикуването на референтен показател за цената на ВПГ най-късно до 1 март 2023 г. Въпреки че създаването на такъв инструмент на постоянна основа следва на по-късен етап да бъде включено в едно по-всеобхватно преразглеждане на правната рамка на REMIT, настоящата кризисна ситуация изисква временни спешни действия още сега за справяне с непосредствените сериозни затруднения при доставките и за точно ценообразуване на доставките на ВПГ за Съюза, докато не бъде прието такова преразглеждане на правната рамка REMIT. В този смисъл предложението относно референтния показател за цената на ВПГ следва също да се разглежда като временно решение и преход към по-постоянни договорености, които да бъдат предложени в рамките на обикновената законодателна процедура.

Поради това е оправдано предложеният инструмент да се основава на член 122, параграф 1 от ДФЕС.

Субсидиарност (при неизключителна компетентност)

Планираните мерки в рамките на настоящата инициатива са в пълно съответствие с принципа на субсидиарност. Поради мащаба и значителното въздействие на понататъшното намаляване на доставките на газ от страна на Руската федерация е необходимо да се предприемат действия на равнището на ЕС. Необходим е координиран подход чрез съвместно закупуване с регионален и по-широк обхват и по-ефективно използване на терминалите за ВПП, газоохранилищата и газопроводите, за да се сведе до минимум рискът от потенциални сериозни прекъсвания през настоящата и следващата зима, като държавите членки и техните предприятия ще трябва да търсят заместване на руските доставки. Това може да се регулира ефективно на равнището на ЕС, а не на национално равнище.

Необходим е и координиран подход на равнище ЕС по отношение на мерките за сигурност на доставките, включително мерки за намаляване на търсенето. Такава координация е от решаващо значение, за да се гарантира, че държавите членки имат възможност да реагират ефективно и своевременно на исканията за солидарност. Въпреки че държавите членки ще продължат да имат възможност да сключват двустранни договорености за солидарност, до сключването на такива договорености ще бъдат въведени правила по подразбиране, които ще позволят на всички държави — членки на ЕС, да се възползват от солидарността. Това в крайна сметка ще гарантира, че предоставянето на двустранна солидарност няма да бъде възпрепятствано от липсата на административни и финансови договорености между държавите членки, като същевременно ще позволи на държавите членки да допълнят правилата по подразбиране с договорени условия.

Като се има предвид безпрецедентният характер на кризата с доставките на газ и трансграничните последици от нея, както и степента на интеграция на вътрешния енергиен пазар на ЕС, е оправдано да се предприемат действия на равнището на Съюза, тъй като държавите членки сами не могат ефективно и по координиран начин да се справят с риска от сериозни икономически затруднения, произтичащи от скокове на цените или значителни прекъсвания на доставките.

С настоящото предложение се определя крайният резултат, който трябва да бъде постигнат под формата на разширяване на защитата на солидарността и определяне на правила за солидарност по подразбиране, като същевременно на държавите членки се предоставя автономност при избора на най-ефективните средства за изпълнение на тези задължения и за двустранно договаряне на мерки за солидарност. Разпоредбите, свързани с намаляването на търсенето, не надхвърлят необходимото за гарантиране на сигурността на доставките, като оставят на органите в държавите членки правомощията да вземат решения относно икономите от несъщественото потребление на защитените клиенти, при условие че това не засяга уязвимите клиенти.

Следва да се подчертае, че настоящото предложение предвижда частните предприятия да останат страни по договорите за доставка на газ, сключени в рамките на съвместното закупуване. Нито Съюзът, нито Комисията ще участват като страна в сключването на договори за доставка на газ.

Поради своя мащаб и въздействие мярката може да бъде осъществена по-добре на равнището на Съюза, тъй като Съюзът може да приема мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, предвиден в член 5 от Договора за Европейския съюз.

Установяването на общоевропейски референтен показател за сделките с ВПГ също не е възможно на равнището на държавите членки, а може да бъде постигнато по-добре на равнището на Съюза. Предишният опит с референтния показател за TTF, който е свързан с търговски център в една държава членка, показва, че система от децентрализирани референтни показатели може да предостави на участниците на пазара непълна информация и да доведе до по-високи цени.

Пропорционалност

Инициативата е в съответствие с принципа на пропорционалност. Намесата чрез политики е пропорционална на измерението и естеството на установените проблеми и на необходимите действия за постигането на определените цели.

Предвид безпрецедентната геополитическа ситуация и сериозната заплаха за гражданите и икономиката на ЕС съществува ясна необходимост от координирани действия. Изложените в предложението мерки не надхвърлят необходимото за постигане на техните цели и са пропорционални на тези цели. Те се основават, доколкото е възможно, на съществуващите подходи, като например съществуващите договарености на вътрешния пазар на газ.

По-конкретно, в настоящото предложение се предвижда обединяването на търсенето и съвместното закупуване на газ да се извършват на доброволна основа, с ограничено изключение по отношение на задължителното участие в обединяването на търсенето за целите на запълването на съоръженията за съхранение на газ. Частните предприятия ще останат страни по договорите за доставка на газ, сключени в рамките на съвместното закупуване.

Природният газ, пристигащ през входните пунктове от Руската федерация, е изключен от участие в механизма, тъй като включването му би противоречало на целта на предложения регламент да се осигурят алтернативни източници на руските доставки. Освен това предприятия, контролирани от руското правителство или всяко руско физическо или юридическо лице, или предприятия, контролирани от друго физическо или юридическо лице, посочено в санкциите на Съюза, установени въз основа на член 215 от ДФЕС, са изключени от участие в съвместни покупки, както и от участие в доставчика на услуги, извършващ съвместно закупуване.

Мерките, които държавите членки ще могат да предприемат за намаляване на несъщественото потребление на защитени клиенти, следва да бъдат необходими и пропорционални, особено в ситуации на обявена криза съгласно член 11, параграф 1 и член 12 от Регламент (ЕС) 2017/1938 или на обявено състояние на тревога в Съюза съгласно Регламент (ЕС) 2022/1369. Въпреки прилагането на мерки за намаляване на несъщественото потребление, защитените клиенти ще продължат да се ползват от защита срещу изключване. Освен това тези мерки не могат да ограничават защитата, изисквана за уязвимите клиенти, чието текущо потребление следва да се счита за съществено.

Разширяването на солидарността към критичните газови електроцентрали налага на операторите на пазара ограничения, които са необходими, за да се гарантира сигурността на доставките на газ в условията на намалено предлагане на газ и повишено търсене през зимния сезон. Те се основават на съществуващите мерки, определени съответно в регламенти (ЕС) 2022/1369 и (ЕС) 2017/1938, с цел тези мерки да станат по-ефективни при сегашните обстоятелства.

Задължението на пазарните оператори да предоставят на ACER информация относно сделките с ВПГ е необходимо и пропорционално за постигане на целта да се даде възможност на ACER да установи референтен показател за ВПГ; то е приведено в съответствие със съществуващите задължения на пазарните оператори съгласно REMIT и ACER ще запази поверителността на чувствителната търговска информация.

С мярката за ограничаване на нестабилността на цените в рамките на деня се определят изисквания за местата за търговия и търговците, които изисквания са необходими, за да се даде възможност на енергийните дружества да продължат да участват на пазарите на газ и електроенергия и да посрещнат нуждите си от хеджиране, като по този начин се гарантира сигурността на енергийните доставки за крайните потребители.

Избор на инструмент

Като отчита измерението на енергийната криза и мащаба на нейните социални, икономически и финансови последици, Комисията счита за подходящо да действа чрез регламент, който има общ характер и се прилага пряко и незабавно. Това би довело до бърз, единен и обхващащ целия Съюз механизъм за сътрудничество.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Консултации със заинтересованите страни

Поради чувствителния от политическа гледна точка характер на предложението и необходимостта от спешно изготвяне на предложението, за да може то да бъде прието своевременно от Съвета, не беше възможно да се проведе консултация със заинтересованите страни.

Основни права

Не е установено отрицателно въздействие върху основните права. Мерките по тази инициатива няма да засегнат правата на потребителите, които са категоризирани като защитени съгласно Регламент (ЕС) 2017/1938, включително всички битови клиенти. Мерките за намаляване на потреблението са насочени само към несъществени употреби и не водят до изключване на битовите клиенти или до намалена защита на най-уязвимите клиенти. Изключването от съвместното закупуване на предприятия от държави, които подлежат на санкции, наложени от ЕС, ще се прилага само докато тези санкции са в сила. Инициативата ще даде възможност за намаляване на рисковете, свързани с недостига на газ, който в противен случай би имал сериозни последици за икономиката и обществото. Задължението на пазарните оператори да предоставят на ACER информация относно сделките с ВПГ е необходимо и пропорционално за постигане на целта да се даде възможност на ACER да установи референтен показател за ВПГ; то е приведено в съответствие със съществуващите задължения на пазарните оператори съгласно REMIT и ACER ще запази поверителността на чувствителната търговска информация.

ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Отражението върху бюджета се ограничава до необходимостта от финансиране чрез договори за услуги или други инициативи, управлявани пряко от Комисията, на

създаването на механизма от доставчика на услуги, който ще извършва обединяване на търсенето за съвместно закупуване. Нито Комисията, нито доставчикът на услуги, който извършва съвместното закупуване, обаче няма да закупува газ от името на участващите предприятия. Тези предприятия ще сключват договори за закупуване с доставчици, избрани чрез механизма за закупуване. За повече подробности вж. финансовата обосновка.

Отражението върху бюджета на ЕС, свързано с настоящото предложение, също засяга човешките ресурси и другите административни разходи на Генерална дирекция (ГД) „Енергетика“ на Европейската комисия, както и на ACER.

В предложението се определя подобрена архитектура на сигурността на доставките на газ с нови задължения за държавите членки и съответно засилена роля на ГД „Енергетика“ в широк кръг от области, а именно:

- цялостно управление и изпълнение на регламента (3 ЕПРВ);
- изготвяне и прилагане на предложение за мярка на Съвета, която предвижда механизъм за разпределяне на газовия капацитет за снабдяване на държавите членки, в които е обявена извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза; управление и изпълнение на предложението, включително участие на групата за управление на кризи (2 ЕПРВ);
- работа по разработване на съответстваща на законодателството в областта на конкуренцията реализация на консорциума за закупуване на газ, което изисква обмен с промишлеността (2 ЕПРВ);
- оценка на исканията на държавите членки за квоти за по-големи критични обеми газ (1 ЕПРВ);
- последващи действия във връзка с искания за солидарност; улесняване на изпълнението на споразуменията за солидарност (1 ЕПРВ);
- административна помощ (1 ЕПРВ).
- В предложението се определят и нови задачи за ACER за събиране на данни за сделките с ВПГ с цел установяване на референтен показател за ВПГ (5 ЕПРВ).

ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

Не се прилага.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА

за укрепване на солидарността чрез по-добра координация на покупките на газ, трансграничния обмен на газ и надеждни референтни показатели за цените

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 122, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) Военната агресия на Руската федерация срещу Украйна и безпрецедентното намаляване на доставките на природен газ от Руската федерация за държавите членки застрашават сигурността на доставките на Съюза и неговите държави членки. В същото време използването на доставките на газ като оръжие и манипулирането на пазарите от страна на Руската федерация чрез умишлено прекъсване на газовите потоци доведоха до рязко покачване на цените на енергията в Съюза, застрашавайки не само неговата икономика, но и сериозно подкопавайки сигурността на доставките.
- (2) Това изисква силен и координиран отговор от страна на Съюза, за да се защитят неговите граждани и икономика от прекомерни и манипулирани пазарни цени и да се гарантира, че газът достига до всички нуждаещи се потребители през границите, включително в ситуации на недостиг на газ. За да се намали зависимостта от доставките на природен газ от Руската федерация и да се понижат прекомерните цени, от решаващо значение е по-добрата координация на покупките на газ от външни доставчици.
- (3) По силата на член 122, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз Съветът, по предложение на Комисията и в дух на солидарност между държавите членки, може да вземе решение относно мерките, съобразени с икономическата ситуация, и по-конкретно ако възникнат сериозни затруднения при снабдяването с определени продукти, а именно в областта на енергетиката. Високият риск от пълно спиране на доставките на газ от Русия и изключителното увеличение на цените на енергията, които подкопават икономиката на Съюза, представляват такива сериозни затруднения.
- (4) В своето съобщение REPowerEU Комисията обяви създаването на енергийна платформа на ЕС¹⁴ заедно с държавите членки за съвместно закупуване на газ, втечнен природен газ (ВПП) и водород. Това обявление беше одобрено от Европейския съвет на 30 и 31 май 2022 г. Като част от плана REPowerEU

¹⁴

COM(2022) 108 final.

Комисията представи и стратегията на ЕС за външно енергийно ангажиране¹⁵, в която се обяснява как ЕС подкрепя глобален, чист и справедлив енергиен преход, за да се гарантира устойчива, сигурна и достъпна енергия, включително чрез диверсифициране на енергийните доставки на ЕС, по-специално чрез договаряне на политически ангажименти със съществуващи или нови доставчици на газ за увеличаване на доставките на газ за Европа.

- (5) Енергийната платформа на ЕС може да играе ключова роля в търсенето на взаимноизгодни партньорства, които допринасят за сигурността на доставките и водят до по-ниски цени на вноса на газ, закупен от трети държави, като се използва пълноценно колективната тежест на Съюза. Засилването на международните контакти с доставчиците на газ (както по газопроводи, така и чрез ВПП), както и с бъдещите доставчици на чист водород е от съществено значение за тази цел. По-специално, една по-тясна координация с държавите членки и между тях по отношение на трети държави чрез енергийната платформа на ЕС ще гарантира, че колективната тежест на Съюза е по-ефективна.
- (6) Доколкото продължават да са налице сериозни затруднения за гарантиране на сигурността на доставките, съвместното закупуване следва да спомогне за осигуряването на по-равнопоставен достъп на предприятията в държавите членки и в договарящите се страни от Енергийната общност до нови или допълнителни източници на газ и да спомогне за осигуряването на по-ниски цени от онези, които иначе биха се прилагали за закупуващите газ чрез доставчика на услуги, в полза на крайните потребители.
- (7) Съвместното закупуване би могло да доведе до предоставяне на по-благоприятно третиране или подкрепа за доставките на газове от възобновяеми източници, като биометан и водород, доколкото те могат безопасно да бъдат вкарани в газовата система, както и за доставката на газ, който в противен случай би бил изпускан в атмосферата или изгарян във факел. При липсата на официално правно изискване във всяка съответна юрисдикция предприятията, сключващи договори съгласно настоящия регламент, се насърчават да използват стандарта 2.0 на Партньорството за метан при добива на нефт и газ на ООН за измерване, докладване и проверка на емисиите на метан по веригата на доставки за Европейския съюз.
- (8) Съвместното закупуване съгласно настоящия регламент се състои от процес в две стъпки. Като първа стъпка предприятията за природен газ или предприятията, потребяващи газ, установени в рамките на Съюза или на договарящите се страни от Енергийната общност, ще обединят своето търсене на газ чрез доставчик на услуги, с който Комисията е сключила договор. Това би позволило на доставчиците на газ да представят оферти за продажба въз основа на големи агрегирани обеми, вместо въз основа на много по-малки оферти за закупуване от клиенти, които се обръщат към тях поотделно. Като втора стъпка предприятията за природен газ или предприятията, потребяващи газ, установени в рамките на Съюза или на договарящите се страни от Енергийната общност, могат да сключват договори за закупуване на газ, поотделно или в координация с други, с доставчици или производители на природен газ, които са отговорили на съвкупното търсене.

¹⁵ JOIN(2022) 23 final.

- (9) Тъй като продължават да са налице сериозни затруднения за гарантиране на сигурността на доставките, съвместното закупуване следва да спомогне за осигуряването на по-равнопоставен достъп на предприятията в държавите членки до нови или допълнителни източници на газ и да спомогне за осигуряването на по-ниски цени от онези, които иначе биха се прилагали за закупуващите газ чрез доставчика на услуги, в полза на крайните потребители. Възможността за много ограничена форма на съвместно закупуване на газ за целите на балансирането вече е включена в предложението на Комисията за Регламент относно вътрешните пазари на възобновяеми газове и природен газ и на водород¹⁶. Предложението обаче датира отпреди военната агресия на Руската федерация срещу Украйна; освен това в предложението не е включено подробно понятие, което се отнася само до много специфичните нужди на операторите на преносни системи от балансираща енергия. Тъй като е необходимо незабавно и много по-всеобхватно решение на проблема с липсващите структури за координирано закупуване на газ, е целесъобразно да се предложи временно бързо решение.
- (10) Следователно съвместното закупуване би могло да укрепи солидарността на Съюза при закупуването и разпределението на газ. В дух на солидарност съвместното закупуване следва да подкрепя по-специално предприятията, които преди това са закупували газ само или предимно от руски доставчици, като им помага да получат доставки от алтернативни доставчици на природен газ при изгодни условия в резултат на тръжната процедура за съвкупното търсене.
- (11) Тръжната процедура за съвкупното търсене на газ от страна на доставчика на услуги следва да спомогне за запълването на газохранилищата в настоящата извънредна ситуация, ако повечето от европейските газохранилища бъдат изчерпани след предстоящата зима. Освен това тя следва да спомогне за по-координирано закупуване на газ в дух на солидарност.
- (12) Настоящото предложение се основава на член 122 от ДФЕС с оглед на спешната необходимост от бързо съвместно закупуване с временен характер. Това ще позволи бързото установяване на доставчик на услуги, което ще даде възможност за съвкупно търсене. Доставчикът на услуги, с който Комисията е сключила договор, ще разполага само с някои основни функции, а процесът, който организира, има задължителни елементи само по отношение на участието в съвкупното търсене, но все още няма да включва задължителна координация на договорните условия или задължение за представяне на обвързващи оферти за закупуване на газ чрез него.
- (13) Не следва да има изискване предприятията за природен газ или предприятията, потребяващи газ, да закупуват газ чрез доставчика на услуги, като сключват договори за доставка на газ или меморандуми за разбирателство с доставчиците или производителите на газ, които са отговорили на съвкупното търсене. Въпреки това предприятията за природен газ или предприятията, потребяващи газ, настоятелно се насърчават да проучат форми на сътрудничество, които са съвместими със законодателството в областта на конкуренцията, и да използват доставчика на услуги, за да се възползват изцяло от пълните ползи на съвместното закупуване. Следователно между доставчика на услуги и

¹⁶ Виж член 64 от предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно вътрешните пазари на възобновяеми газове и природен газ и на водород (преработен текст) COM/2021/804 final.

участващите предприятия би могъл да се разработи механизъм, в който да се определят основните условия, при които участващите предприятия поемат ангажимент да закупят газ, съответстващ на съвкупното търсене.

- (14) Важно е Комисията и държавите членки да имат ясна представа за планираните и сключените договори за доставка на газ в целия Съюз, за да се прецени дали са постигнати целите за сигурност на доставките и енергийна солидарност. Поради това предприятията следва да информират Комисията за планирани големи покупки на газ над 5 TWh. Поради това Комисията следва да отправи препоръки към съответните държави членки, като предупреди за всяко отрицателно въздействие на планираните покупки върху функционирането на съвместното закупуване, сигурността на доставките, вътрешния пазар или енергийната солидарност.
- (15) Държавите членки следва да подпомагат Комисията при оценката на това дали съответните покупки на газ повишават сигурността на доставките в Съюза и дали са съвместими с принципа на енергийна солидарност. Поради това следва да се създаде *ad hoc* управителен съвет, съставен от представители на държавите членки и на Комисията, който да подпомага координацията.
- (16) Процесът на съвкупно търсене за целите на съвместното закупуване следва да се извършва от подходящ доставчик на услуги. Поради това Комисията следва да сключи договор с доставчик на услуги чрез процедура за възлагане на обществена поръчка¹⁷, който може да разработи подходящ ИТ инструмент и да организира процеса на съвкупно търсене. От участниците в съвместното закупуване могат да се събират такси за покриване на оперативните разходи.
- (17) Съвкупното търсене и закупуването на природен газ са сложни процеси, които трябва да отчитат различни елементи, които не се ограничават до цените, но засягат и обемите, точките на доставка и други параметри. Поради това избраният доставчик на услуги следва да има необходимото ниво на опит при управлението и обединяването на закупуването на природен газ или свързаните услуги на равнище ЕС. Освен това съвкупното търсене и закупуването на природен газ е ключов елемент за гарантиране на сигурността на доставките на газ за Съюза.
- (18) Съвместното закупуване може да приеме различни форми. То може да се осъществи чрез търгове или тръжни процедури, организирани от доставчика на услуги, който обединява търсенето на предприятията за природен газ и предприятията, потребяващи газ, за да го съчетае с офертите на доставчиците или производителите на природен газ чрез използването на ИТ инструмент за съвместно закупуване.
- (19) Една от целите на обединяването на търсенето и съвместното закупуване е да се намали рискът от ненужно увеличение на цените, предизвикано от дружества, кандидатстващи за един и същ транш газ. Дали пълните ползи от съвместното закупуване се прехвърлят на крайните потребители зависи в крайна сметка от

¹⁷ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1—222).

решенията на самите предприятия. Големите дружества следва да бъдат ограничавани, дори ако могат да продават газ на по-високи цени. Предприятията, които се ползват от по-ниски цени за закупуване на газ чрез съвместно закупуване, следва да прехвърлят тези ползи на потребителите. Прехвърлянето на по-ниските цени би било важен показател за успеха на съвместното закупуване, тъй като е от решаващо значение за потребителите.

- (20) Всяко действие, предприето съгласно предложения регламент, е в съответствие с ограничителните мерки на Съюза, установени въз основа на член 215 от ДФЕС. По-специално предприятията, контролирани от руското правителство или от руски физически или юридически лица, или предприятията, които са обект на ограничителни мерки (санкции) на Съюза, установени въз основа на член 215 от ДФЕС, или са притежавани или контролирани от друго физическо или юридическо лице, субект или орган, подлежащи на такива ограничителни мерки, следва да бъдат изключени от участие в съвместно закупуване, както и от организиране на процеса на съвместно закупуване. Тези ограничителни мерки са приети с оглед на постигането на целите на общата външна политика и политика на сигурност на Съюза, и по-специално на целта за опазване на мира, предотвратяване на конфликти и укрепване на международната сигурност и сигурността на Съюза в съответствие с принципите на Устава на Организацията на обединените нации. Това не засяга бъдещите санкции, приети срещу Русия или други държави.
- (21) Природният газ с произход от Руската федерация, който влиза в държавите членки или договарящите се страни от Енергийната общност през входните точки от Руската федерация, не подлежи на съвместно закупуване. Това е в съответствие с целта на предложения регламент, а именно осигуряване на алтернативни източници на руските доставки.
- (22) Участниците в съвместното закупуване на газ може да се нуждаят от финансови гаранции, ако някое от предприятията не е в състояние да плати крайната договорена сума. Държавите членки или други заинтересовани страни могат да предоставят финансова подкрепа, включително гаранции, на участниците в съвместното закупуване. Предоставянето на финансова помощ следва да се извършва в съответствие с правилата за държавна помощ, включително временната рамка при кризи, когато е приложимо.
- (23) Запълването на газохранилищата е от жизненоважно значение за гарантиране на сигурността на доставките в Съюза. Поради спада в доставките на природен газ от Руската федерация държавите членки могат да се сблъскат с предизвикателства при запълването на хранилищата, за да се гарантира сигурността на доставките на газ за зимата на 2023/2024 г., както е предвидено в Регламент (ЕС) 2022/1032.¹⁸ Използването на възможността на доставчика на услуги за обединяване на търсенето би могло да помогне на държавите членки да намалят тези предизвикателства; то би могло, в рамките на правото в областта на конкуренцията, по-специално да подкрепи координираното управление на запълването и съхранението с оглед на следващия сезон на запълване, като се избегнат прекомерните ценови пикове, причинени, наред с другото, от некоординирано запълване на хранилищата.

¹⁸ Регламент (ЕС) 2022/1032 на Европейския парламент и на Съвета от 29 юни 2022 г. за изменение на регламенти (ЕС) 2017/1938 и (ЕО) № 715/2009 във връзка със съхранението на газ, ОВ L 173, 30.6.2022 г., стр. 17.

- (24) За да се гарантира, че съвместното закупуване може да допринесе за запълването на газохранилищата в съответствие с междинните цели, определени в Регламент (ЕС) 2022/1032, държавите членки следва да предприемат подходящи мерки, за да гарантират, че предприятията за природен газ под тяхна юрисдикция използват процеса, организиран от доставчика на услуги, като възможно средство за постигане на целите за запълване.
- (25) Регламент (ЕС) 2022/1032 изисква от държавите членки да запълнят своите хранилища до 90 % до ноември 2023 г. Тази цел е по-висока от целта за ноември 2022 г. (80 %). Съвместното закупуване би могло да помогне на държавите членки да постигнат тази нова цел. По този начин държавите членки следва да изискват от националните предприятия да използват доставчика на услуги за обединяване на търсенето с достатъчно големи количества газ, за да се намали рискът хранилищата да не могат да бъдат запълнени. Държавите членки следва да изискват от своите дружества да включат в процеса на обединяване на търсенето обеми, еквивалентни на най-малко 15 % (около 13,5 млрд. куб. метра за ЕС като цяло) от техния целеви обем за запълване на хранилищата за следващата година. Държавите членки без подземни хранилища на своя територия следва да участват в процеса на обединяване на търсенето с обеми, еквивалентни на техните задължения за споделяне на тежестта.
- (26) С цел ефективно използване на съвместното закупуване и сключване на споразумения за газ с доставчици, предлагащи газ на доставчика на услуги, предприятията могат да координират условията за закупуване, като например обеми, цена на газа, точки и време на доставка, в рамките на правото на Съюза. Предприятията за природен газ, които участват в консорциум за закупуване на газ, следва обаче да гарантират, че пряко или непряко обменната информация е ограничена до строго необходимото за постигане на преследваната цел, в съответствие с член 101 от ДФЕС. Освен това разпоредбите за прозрачност и управление в настоящия регламент ще гарантират, че договорите на консорциума за закупуване не застрашават сигурността на доставките или енергийната солидарност, по-специално когато държавите членки участват пряко или непряко в процеса на закупуване.
- (27) Въпреки че може да бъде сформиран повече от един консорциум за закупуване на газ, най-ефективният вариант би бил да се създаде единен консорциум за закупуване на газ, обхващащ възможно най-голям брой дружества, който да обедини търсенето чрез доставчика на услуги и да бъде проектиран по начин, който да е съвместим с правото на ЕС в областта на конкуренцията. Освен това обединяването на усилията в единен консорциум за закупуване на газ ще доведе до засилване на преговорната мощ на Съюза на пазара и ще даде възможност за изгодни условия, които трудно биха били постигнати от по-малките предприятия от Съюза или в условията на по-разпокъсани действия.
- (28) Създаването и дейността на консорциуми за закупуване на газ съгласно настоящия регламент се осъществява в съответствие с правилата на Съюза в областта на конкуренцията, приложими с оглед на настоящите извънредни пазарни обстоятелства. Комисията посочи, че е готова да придружава дружествата при проектирането на такъв консорциум за закупуване на газ и да издаде решение съгласно член 10 от Регламент (ЕО) № 1/2003 относно неприложимостта на членове 101 и 102 от ДФЕС, ако съответните предпазни мерки бъдат включени и спазвани. Комисията също така заяви готовността си да предостави неофициални насоки, доколкото участващите предприятия в други

консорциуми са изправени пред несигурност по отношение на оценката на един или повече елементи от своите договорености за съвместно закупуване съгласно правилата на ЕС в областта на конкуренцията.¹⁹

- (30) В съответствие с принципа на пропорционалност мерките по отношение на обединяване на търсенето и съвместното закупуване не надхвърлят необходимото за постигане на своята цел, тъй като ще се прилагат на доброволна основа, с ограничено изключение по отношение на задължителното участие в обединяване на търсенето за целите на запълването на съоръженията за съхранение на газ, а частните предприятия ще останат страни по договорите за доставка на газ, установени в рамките на съвместното закупуване.
- (31) За да се оптимизира капацитетът за усвояване на ВПГ на терминалите на ЕС за ВПГ и използването на хранилища, са необходими засилени договорености за прозрачност и организиран пазар, улесняващ вторичната търговия с капацитет за съхранение на газ и капацитет на съоръженията за ВПГ, подобни на съществуващите за пренос на газ по тръбопроводи. Това е особено важно във времена на извънредна ситуация и промени в газовите потоци от газ по тръбопроводи от Руската федерация към ВПГ. Предложението на Комисията за преразглеждане на Регламента за природния газ от пакета за декарбонизация на пазарите на водород и на газ²⁰ съдържа разпоредби в този смисъл в член 10 и член 31. Съсредоточаването на тези разпоредби в началото на периода като част от реакцията при кризи е от решаващо значение за използването на терминалите за ВПГ и съоръженията за съхранение на газ с необходимата прозрачност и по-ефективно.
- (32) По отношение на дългосрочното резервиране на капацитет за пренос на газ, съществуващите правила за управление на претоварването предвиждат процедури „използваш или губиш“. Тези процедури обаче са бавни (те отнемат най-малко шест месеца, преди да проявят своето действие) и изискват тежки административни процедури от страна на националните регулаторни органи. Поради това тези правила следва да бъдат укрепени и опростени, за да се предоставят на операторите на газопреносни системи инструменти за бързо реагиране на промените в газовите потоци и за справяне с евентуални претоварвания. По-специално новите правила биха могли да ускорят предлагането на пазара на свободен дългосрочен капацитет, който в противен случай би останал неизползван, което ще направи използването на газопроводите по-ефективно.
- (33) Операторите на преносни системи следва да анализират наличната информация относно използването на преносната мрежа от ползвателите на мрежата и следва да определят дали е налице недостатъчно използване на договорения гарантиран капацитет. Такова недостатъчно използване може да се определи като ситуация, при която ползвател на мрежата е използвал или е предложил на пазара по-малко от средно 80 % от резервирания гарантиран капацитет през последните 30 дни. В случай на недостатъчно използване операторът на преносна система

¹⁹ Известие на Комисията относно неофициални насоки, свързани с нови или нерешени въпроси по отношение на членове 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз, които възникват в отделни случаи (писма с насоки) (ОВ С хх).

²⁰ Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета относно общите правила за вътрешните пазари на възобновяеми газове и природен газ и на водород (COM/2021/803 final); Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно вътрешните пазари на възобновяеми газове и природен газ и на водород (преработен текст) (COM/2021/804 final).

следва да публикува наличния капацитет за следващия месечен търг и впоследствие да го предложи на него.

- (34) Непровокираното и неоправдано нашествие на Руската федерация в Украйна доведе до голяма несигурност и смущения на европейските пазари на природен газ. В резултат на това през последните месеци тези пазари превърнаха несигурността по отношение на доставките и произтичащите от това пазарни очаквания в изключително високи и нестабилни цени на природния газ. Това от своя страна оказва допълнителен натиск върху участниците на пазара и подкопа гладкото функциониране на енергийните пазари на Съюза.
- (35) С Директива № 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета²¹ се определят правила за гарантиране на правилното функциониране на местата на търговия, на които се търгуват и стокови деривати върху енергоносители. В посочената директива се предвижда, че държавите членки трябва да изискват от регулирания пазар да разполага с механизми за гарантиране на коректно и правилно функциониране на финансовите пазари. Тези механизми обаче нямат за цел да ограничат развитието на цените в рамките на деня и не успяха да предотвратят случаите на изключителна нестабилност, наблюдавани на пазарите на деривати върху газ и електроенергия.
- (36) Като се имат предвид трудностите, пред които са изправени участниците на пазара на местата на търговия, на които се търгуват стокови деривати върху енергоносители, и неотложната необходимост да се гарантира, че пазарите на енергийни деривати продължават да изпълняват ролята си за задоволяване на нуждите от хеджиране на реалната икономика, е целесъобразно да се изисква от местата на търговия, на които се търгуват стокови деривати върху енергоносители, да създадат временни механизми за управление на нестабилността в рамките на деня, за да позволят по-ефективно потискане на прекомерните колебания на цените. За да се гарантира, че механизмът се прилага за най-ликвидните договори, и за да се избегнат нежелани смущения на пазарите на по-малко ликвидни деривати, механизмът за управление на нестабилността в рамките на деня следва да се прилага само за стокови деривати върху енергоносители с най-кратък срок за изпълнение.
- (37) Местата на търговия, предлагащи стокови деривати върху енергоносители с най-кратък срок за изпълнение, често допускат за участие различни енергийни дружества от всички държави членки. Тези енергийни дружества разчитат в голяма степен на дериватите, търгувани на такива места на търговия, за да гарантират доставките на газ и електроенергия от решаващо значение в целия Съюз. Поради това прекомерните колебания на цените на местата на търговия със стоки засягат дейността на енергийните посредници в целия Съюз, като в крайна сметка оказват неблагоприятно въздействие и върху крайните потребители. Поради това, в дух на солидарност между държавите членки, следва да се предприеме координация на изпълнението и прилагането на механизма за управление на нестабилността в рамките на деня, за да се гарантира, че операторите, които са от съществено значение за сигурността на енергийните доставки във всички държави членки, се ползват от предпазни

²¹

Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 349).

мерки срещу големи колебания в цените, които са в ущърб на продължаването на тяхната стопанска дейност, което би било в ущърб и на крайните потребители.

- (38) Механизмът за управление на нестабилността в рамките на деня следва да гарантира, че се предотвратяват прекомерните колебания в цените в рамките на деня за търговия. Механизмът следва да се основава на наблюдаваната пазарна цена на редовни интервали от време. Предвид голямото разнообразие от инструменти на пазарите на енергийни деривати и особеностите на местата на търговия, свързани с такива инструменти, механизмите за управление на нестабилността в рамките на деня следва да бъдат адаптирани към особеностите на тези инструменти и пазари. Поради това ценовите граници следва да се определят от местата на търговия, като се вземат предвид особеностите на всеки стоков дериват върху енергоносител с най-кратък срок за изпълнение, ликвидния профил на пазара за такъв дериват и неговия профил на нестабилност.
- (39) Механизмът за управление на нестабилността в рамките на деня следва да допълва всички статични или динамични прекъсвачи на веригата, които местата на търговия вече са въвели в съответствие с Директива 2014/65/ЕС преди влизането в сила на настоящия регламент.
- (40) За да се гарантира прозрачност относно функционирането на механизма за управление на нестабилността в рамките на деня, който те прилагат, местата на търговия следва да оповестяват публично описание на неговите общи характеристики. За да се гарантира обаче справедлива и правилна търговия, от местата на търговия не следва да се изисква да публикуват всички технически параметри на въведения от тях механизъм.
- (41) С цел да се осигурят еднакви условия за прилагането на механизма за управление на нестабилността в рамките на деня и да се гарантира гладкото функциониране на местата на търговия, които предлагат търговия със стокови деривати върху енергоносители с най-кратък срок за изпълнение, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия за определяне на условията за прилагане на механизма за управление на нестабилността в рамките на деня, включително за определяне на честотата, с която се подновяват ценовите граници, или на мерките, които трябва да се предприемат, ако търговията се премести извън тези ценови граници. Комисията следва да може да вземе предвид особеностите на всеки стоков дериват върху енергоносител, ликвидния профил на пазара за такъв дериват и неговия профил на нестабилност.
- (42) За да се даде достатъчно време на местата на търговия устойчиво да изградят механизма за управление на нестабилността в рамките на деня, както е посочено в настоящия регламент, местата на търговия следва да разполагат със срок до 31 януари 2023 г., за да създадат механизма за управление на нестабилността в рамките на деня. За да се гарантира, че местата на търговия са в състояние бързо да се справят с прекомерни колебания на цените дори преди създаването на този механизъм, те следва да разполагат с предварителен механизъм, който като цяло може да постигне същата цел като механизма за управление на нестабилността в рамките на деня.
- (43) Задълженията и ограниченията, наложени на местата на търговия и търговците с тази мярка, не надхвърлят необходимото, за да се даде възможност на

енергийните дружества да продължат да участват на пазарите на газ и електроенергия и да посрещнат нуждите си от хеджиране, като по този начин се допринася за сигурността на енергийните доставки за крайните потребители.

- (44) За да се гарантира ефективното прилагане на механизма за управление на нестабилността в рамките на деня, компетентните органи следва да упражняват надзор върху неговото прилагане от местата на търговия и да докладват редовно на Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) за това прилагане. За да се осигури последователно прилагане на механизма за управление на нестабилността в рамките на деня, компетентните органи следва също така да гарантират, че различията в прилагането на механизма от местата на търговия са надлежно обосновани.
- (45) За да се преодолеят потенциалните различия в прилагането на механизма за управление на нестабилността в рамките на деня между държавите членки и въз основа на докладите, представени от компетентните органи, ЕОЦКП следва да координира действията на компетентните органи на държавите членки и да документира всички различия, наблюдавани по отношение на начина, по който механизмът за управление на нестабилността в рамките на деня се прилага от местата на търговия в различните юрисдикции в рамките на Съюза.
- (46) Предвид безпрецедентното намаляване на доставките на природен газ от Руската федерация и продължаващия риск от по-нататъшни внезапни прекъсвания на доставките Съюзът е изправен пред неотложната необходимост да диверсифицира доставките си на газ. Пазарът на ВПГ за Европа обаче все още е в процес на възникване и е трудно да се оцени точността на цените, които преобладават на този пазар. За да се получи точна, обективна и надеждна оценка на цената на доставките на ВПГ в Съюза, Европейската агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER) следва да събира всички пазарни данни за ВПГ, които са необходими за изготвянето на оценка на дневната цена на ВПГ.
- (47) Тази оценка на цената следва да се извършва въз основа на всички сделки, отнасящи се до доставките на ВПГ за Съюза. ACER следва да бъде оправомощена да събира тези пазарни данни от всички участници, извършващи доставки на ВПГ за Съюза. Всички такива участници следва да бъдат задължени да докладват на ACER всички свои пазарни данни за ВПГ в реално време до степента, до която го позволяват технологиите, или след сключването на сделка, или след подаването на оферта „купува“ или „продава“ за сключване на сделка. Оценката на цената на ACER следва да включва най-пълния набор от данни, включително цените по сделките, а считано от 1 март 2023 г. и цените на офертите „купува“ и „продава“ за доставки на ВПГ за Съюза. Ежедневното публикуване на тази обективна оценка на цената и на спреда, установен в сравнение с други референтни цени на пазара под формата на референтен показател за ВПГ, проправя пътя за доброволното му възприемане от участниците на пазара като референтна цена в техните договори и сделки. След като бъдат установени, оценката на цената на ВПГ и референтният показател за ВПГ биха могли също така да се превърнат в референтен лихвен процент за договори за деривати, използвани за хеджиране на цената на ВПГ, или разликата в цената между цената на ВПГ и цените на другите видове газ. Предвид неотложния характер на мярката първото публикуване на оценката на цената на ВПГ следва да се извърши не по-късно от две седмици след влизането в сила на настоящия регламент.

- (48) Текущите правомощия, предоставени на ACER с Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент за изпълнение (ЕС) № 1348/2014 на Комисията за прилагане на член 8, параграфи 2 и 6 от Регламент (ЕС) № 1227/2011 (наричани по-нататък заедно „REMIT“), не са достатъчни за създаването на пълен и всеобхватен набор от данни за всички доставки на ВПГ за Съюза. Такъв всеобхватен и пълен набор от данни за оценка на дневната цена обаче е необходим, за да може Съюзът да управлява, в дух на солидарност, своите политики за възлагане на обществени поръчки за международния внос на ВПГ, по-специално по време на продължаващата кризисна ситуация. Съответните данни и информация относно договорите за ВПГ също са необходими, за да се гарантира наблюдението на ценовите развития, както и да се извършва контрол на качеството на данните и осигуряване на качеството. Този *ad hoc* инструмент следва да позволи на ACER да събира всички пазарни данни, необходими за изготвянето на цялостна и представителна оценка на цената на доставките на ВПГ за Съюза.
- (49) Въпреки че установяването на оценка на дневната цена на ВПГ и на референтен показател за ВПГ с постоянен характер на по-късен етап следва да бъде включено в едно по-всеобхватно преразглеждане на правната рамка REMIT, настоящата кризисна ситуация изисква временни спешни действия още сега, за да се преодолеят непосредствените сериозни затруднения при доставките и точното ценообразуване на доставките на ВПГ за Съюза, докато не бъде прието такова преразглеждане на правната рамка REMIT в съответствие с обикновената законодателна процедура.
- (50) За да се повиши незабавно прозрачността на цените и сигурността на планирането на пазара за внос на ВПГ, следва да се уточни, че съответният набор от данни следва да включва както информация за цената и количеството на приключените сделки за ВПГ, цени и количества на офертите „купува“ и „продава“ за доставки на ВПГ в Съюза, така и ценовата формула в дългосрочния договор, от която произтича цената, ако е приложимо.
- (51) Всички участници на пазара, които имат задължение за докладване, следва да бъдат определени като участници в покупката или продажбата на товари с ВПГ, предназначени за доставка в Съюза. За тези участници на пазара на ВПГ следва да важат задълженията и забраните, приложими за участниците на пазара съгласно REMIT.
- (52) ACER, в сътрудничество с Комисията, следва да разполага с широк мандат за уточняване на качеството и съдържанието на пазарните данни, които събира, за да определи оценката на дневната цена за доставките на ВПГ в Съюза. Тя следва също така да разполага с широко право на преценка при избора на предпочитания от нея протокол за предаване. За да се постигне възможно най-високо качество на пазарните данни, които трябва да се докладват, ACER следва да бъде оправомощена да определя всички параметри на пазарните данни, които следва да ѝ бъдат докладвани. Тези параметри следва да включват, без да се ограничават до тях, референтните единици, в които се отчитат данните за цените, референтните единици, в които се отчитат количествени данни, оставащото време до падежа на сделката или данните преди сделката от офертите „купува“ и „продава“, както и протоколите за предаване, които да се използват за предаване на необходимите данни на ACER.

- (53) ACER следва също така да определи използваната от нея методика за предоставяне на оценка на дневната цена на ВПГ и референтен показател за ВПГ, както и процеса за редовен преглед на тази методика.
- (54) Оценката на цената, публикувана съгласно настоящия регламент, следва да осигури повече прозрачност за държавите членки и другите участници на пазара относно преобладаващата цена на вноса на ВПГ в Европа. По-голямата прозрачност на цената на свой ред следва да позволи на държавите членки и на частните субекти, установени в Съюза, да действат по по-информиран и координиран начин при закупуването на ВПГ на световните пазари и по-специално при използването на доставчика на услуги. По-добрата координация при закупуването на ВПГ следва да даде възможност на държавите членки да предотвратят наддаването помежду си или оферирането на цени, които не са в съответствие с преобладаващата пазарна цена. Поради това оценките на цените и референтните спредове, публикувани съгласно настоящия регламент, са от решаващо значение за постигането на по-голяма солидарност между държавите членки при възлагането на поръчки за ограничени доставки на ВПГ.
- (55) Задължението на пазарните оператори да предоставят на ACER информация относно сделките с ВПГ е необходимо и пропорционално за постигане на целта да се даде възможност на ACER да установи референтен показател за ВПГ; по-специално то съответства на съществуващите задължения на пазарните оператори съгласно REMIT и ACER ще запази поверителността на чувствителната търговска информация.
- (56) Пазарът за газ Title Transfer Facility (TTF) е виртуално място за ценообразуване в Нидерландия, което поради високата си ликвидност често служи като ценово прокси за европейския пазар на газ, като оказва въздействие върху договорите и операциите по хеджиране в целия ЕС. При определени условия, след прилагането на другите мерки относно цените на газа, може да е необходима целенасочена спешна намеса по отношение на спот цените на TTF. По предложение на Комисията Съветът следва да приеме решение за създаване на динамичен механизъм за корекция на пазара за сделки с природен газ на спот пазара TTF. Максималната цена, която ще се установи, трябва да гарантира сигурността на доставките на Съюза и потоците на природен газ в рамките на ЕС и да отчита въздействието на цените на газа върху цените на електроенергията. За да не се засягат потоците в рамките на Съюза, които следва да продължат да дават възможност природният газ да отиде там, където е най-необходим, други центрове за търговия с газ в Съюза могат да бъдат свързани с коригираната спот цена на TTF чрез динамичен ценови коридор. При вземането на решения относно предложения за въвеждане на механизъм за корекция на пазара за центровете за търговия с газ в Съюза следва да се обмислят алтернативни варианти, като например регулаторна намеса в механизма за определяне на цените, използван в договорите за закупуване на газ.
- (57) Съюзът е привлекателен пазар за международните доставчици на газ и се разглежда като надежден партньор в търговията с енергия. Преди да се приложи каквато и да е намеса на пазара, засягаща вноса, действията следва да се съсредоточат върху увеличаване на ангажираността с международните партньори и върху договорените подходи за ограничаване на възможните рискове.

- (58) Изправен пред възможността за големи прекъсвания на доставките на газ и недостиг на доставки, Съюзът следва да бъде подготвен за бързо прилагане на различни механизми за солидарност с цел смекчаване на извънредните ситуации. При тези извънредни обстоятелства Съветът следва да може въз основа на предложение на Комисията да вземе решение за механизъм за ефективно разпределение на газа, включително правила относно цените, който да е на разположение за държавите членки в случай на извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза.
- (59) Регламент (ЕС) 2017/1938 вече предвижда възможността държавите членки, по време на извънредна ситуация, да дадат приоритет на доставките на газ за определени критични газови електроцентрали, като се има предвид тяхното значение за гарантиране на сигурността на доставките на електроенергия и за избягване на дисбалансите в мрежата. Критичните газови електроцентрали и свързаните с тях обеми газ могат да окажат значително въздействие върху газовите обеми, които са на разположение проява на солидарност при извънредна ситуация. В този контекст държавите членки следва временно да могат да поискат спешни мерки за солидарност, когато не са в състояние да осигурят тези критични количества газ, необходими, за да се гарантира продължаването на производството на електроенергия в критичните газови електроцентрали. По същата причина предоставящите солидарност държавите членки следва да имат право и да гарантират, че експлоатацията на техните критични газови електроцентрали не е застрашена, когато предоставят солидарност на друга държава членка.
- (60) Само количествата газ, необходими за електроцентрали, определени от държавите членки като критични за европейската адекватност на електроенергийната система, следва да могат да бъдат поискани при задействането на механизма за солидарност. Следва да се установи максимална граница на критичните количества газ, необходими във всяка държава членка за запазване на сигурността на доставките. Методиката, използвана в зимната прогноза на ENTSO-E, осигурява основа за определянето на такива граници. В изключителни и надлежно обосновани случаи държавите членки следва да имат възможност да надхвърлят максималната граница, определена в настоящия регламент.
- (61) Ограниченията, наложени на участниците на пазара с тази мярка, са необходими, за да се гарантира сигурността на доставките на газ в условията на намалено предлагане на газ и повишено търсене през зимния сезон. Те се основават на съществуващите мерки, определени съответно в регламенти (ЕС) 2022/1369 и (ЕС) 2017/1938, с цел тези мерки да станат по-ефективни при сегашните обстоятелства.
- (62) Някои клиенти, включително домакинствата и потребителите, предоставящи основни социални услуги, са особено чувствителни към отрицателните последици от прекъсването на доставките на газ. По тази причина с Регламент (ЕС) 2017/1938 бе въведен механизъм за солидарност между държавите членки с цел смекчаване на последиците от сериозна извънредна ситуация в Съюза и за осигуряване на подаване на газ към защитени по линия на солидарността клиенти. В някои случаи обаче потреблението на газ и от защитени клиенти може да се счита за несъществено; намаляването на онзи вид потребление, което очевидно надхвърля необходимото, няма да подкопае целите, определени в Регламент (ЕС) 2017/1938, по-специално тъй като липсата на газ, породена от

потребление за несъществени цели, би могла да доведе до сериозни вреди в други частни или търговски сектори. Поради това държавите членки следва да имат възможност да постигнат икономии на газ и чрез намаляване на несъщественото потребление на защитени клиенти при специфични обстоятелства. Въпреки това всички мерки за намаляване, предприети от държавите членки, следва да бъдат строго ограничени до несъщественото потребление и по никакъв начин да не намаляват основното потребление на защитените клиенти, нито да ограничават способността им да отопляват домовете си по подходящ начин.

- (63) Държавите членки и техните компетентни органи следва да имат свободата да определят приложимите мерки за намаляване и дейностите, съответстващи на несъществено потребление, като например отопление на открито, отопление на жилищни плувни басейни и други допълнителни жилищни съоръжения. С възможността да ограничат несъщественото потребление държавите членки следва да могат да засилят предпазните мерки и да гарантират, че газът се доставя на други основни сектори, услуги и отрасли, което ще им позволи да продължат дейността си по време на криза.
- (64) Всяка мярка за намаляване на несъщественото потребление на защитените клиенти следва да бъде необходима и пропорционална, като се прилага особено в ситуации на обявена опасност съгласно член 11, параграф 1 и член 12 от Регламент (ЕС) 2017/1938 или състояние на тревога в Съюза съгласно Регламент (ЕС) 2022/1369. Въпреки прилагането на мерки за намаляване на несъщественото потребление, защитените клиенти следва да продължат да се ползват от защита срещу изключване. Държавите членки следва също така да гарантират, че тези мерки не ограничават защитата, изисквана за уязвимите клиенти, чието текущо потребление следва да се счита за съществено.
- (65) В случай на извънредна ситуация държавите членки, както и Съюзът, следва да гарантират, че газът циркулира в рамките на вътрешния пазар. Това означава, че мерките, предприети на национално равнище, не следва да нарушават сигурността на доставките в друга държава членка, като достъпът до трансгранична инфраструктура следва да остане безопасен и технически възможен по всяко време. Настоящата законодателна рамка не предвижда процес, който може ефективно да разрешава конфликти между две държави членки относно мерки, които оказват отрицателно въздействие върху трансграничните потоци. Тъй като газовите и електроенергийните мрежи на ЕС са взаимосвързани, това не само би могло да доведе до сериозни проблеми със сигурността на доставките, но и да отслаби единството на Съюза спрямо трети държави. Поради това на Комисията следва да се предостави правомощието да оценява предприетите национални мерки и при необходимост да взема решения в разумен срок. За тази цел Комисията следва да може да поиска тяхното изменение, в случай че забележи заплахи за сигурността на доставките на газ за други държави членки или за Съюза. Като се има предвид изключителният характер на настоящата енергийна криза, спазването на решението на Комисията следва да се извършва без забавяне, което потенциално може да възпрепятства доставките на газ в Съюза. Поради това за срока на прилагане на настоящия регламент процедурите за съгласуване следва да бъдат преустановени, за да се гарантира функционирането на вътрешния пазар.

- (66) Принципът на енергийна солидарност е общ принцип съгласно правото на Съюза²² и се прилага за всички държави членки, а не само за съседните държави членки. Освен това, ефективното използване на съществуващата инфраструктура, включително капацитета за трансграничен пренос и съоръженията за ВПП, е важно за гарантиране на сигурността на доставките на газ в дух на солидарност. В периоди на прекъсване на доставките на газ на национално, регионално или съюзно равнище и значително преминаване от газ по тръбопроводи към ВПП държавите членки следва да могат не само да се възползват от възможностите за доставка от съседни газопроводи, но и от доставки от държави, които разполагат със съоръжение за ВПП. Държавите членки следва да бъдат в състояние да предоставят солидарност на други държави членки, дори ако те не са пряко свързани чрез газопровод през трета държава или други държави членки. Следователно ще е целесъобразно задължението за предоставяне на солидарност да обхване и несвързаните с газопроводи държави членки, които обаче разполагат със съоръжения за ВПП.
- (67) При прилагането на принципа на енергийна солидарност Регламент (ЕС) 2017/1938 въведе механизъм за солидарност, предназначен да засили сътрудничеството и доверието между държавите членки в случай на тежка криза. Когато приемат нужните мерки за прилагане на механизма за солидарност, държавите членки трябва да съгласуват редица технически, правни и финансови въпроси в рамките на двустранните си договорености съгласно член 13, параграф 10 от същия регламент.
- (68) Въпреки правното задължение за сключване на двустранни споразумения за солидарност до 1 декември 2018 г. обаче само някои от тях са финализирани, което излага на риск изпълнението на правното задължение за предоставяне на солидарна подкрепа в извънредни ситуации. Предложението на Комисията за Регламент относно вътрешните пазари на възобновяеми газове и природен газ и на водород от декември 2020 г. включва първи модел на образец на споразумение за солидарност.²³ Тъй като обаче този образец беше разработен преди непровокираната агресия на Русия срещу Украйна, с оглед на настоящата ситуация на изключителен недостиг на газ и експлозивни цени и спешната необходимост от въвеждане на временни правила по подразбиране още през идната зима, е целесъобразно да се създаде временна рамка от правила по подразбиране за предоставяне на необходимите мерки за солидарност съгласно член 13, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2017/1938, които са ефективни и бързо приложими, не зависят от дълги двустранни преговори и са адаптирани към настоящата ситуация на прекомерни цени и голяма ценова нестабилност.
- (69) Солидарността следва по принцип да се предоставя въз основа на справедливо обезщетение, изплащано пряко от отправилата искането държава членка или от нейните упълномощени субекти. Обезщетението следва да покрива цената на газа, всички действителни/потенциални разходи за съхранение, трансграничния транспорт и свързаните разходи. Обезщетението следва да бъде справедливо както за искащите, така и за предоставящите държави членки.

²² Решение на Съда от 15 юли 2021 г., Германия/Полша, дело C-848/19 P, ECLI:EU:C:2021:598.

²³ Виж член 64 от предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно вътрешните пазари на възобновяеми газове и природен газ и на водород (преработен текст) COM/2021/804 final.

- (70) Настоящата криза води до ценови равнища и редовни пикове на цените, които далеч надхвърлят ситуацията на евентуална криза с доставките по време на приемането на Регламента относно сигурността на доставките. Поради това нестабилността на цените, която понастоящем характеризира пазара на газ в резултат на съществуващата газова криза, следва да бъде взета предвид при определянето на размера на обезщетението за държавите членки, които предоставят солидарност. Въз основа на солидарността и за да се избегне ценообразуване при екстремни пазарни обстоятелства, би било проблематично променливата пазарна цена да се използва като основа за цената по подразбиране на мярката за солидарност. Цената на газа следва да отразява средната цена на предоставящия солидарност пазар на държавата членка за определен период. Като се вземе средната пазарна цена от трийсетдневния период, предшестваш искането, обезщетението все още се основава на „пазарната цена“, както е посочено в Препоръка (ЕС) 2018/177 на Комисията от 2 февруари 2018 г. Средната месечна пазарна цена е по-малко повлияна от нестабилността и много високите спот цени по време на кризисни ситуации и по този начин ограничава всякакви порочни стимули. Използването на много високите спот пазарни цени при криза като основа за обезщетението би подкопало измерението на солидарността. Предоставящите държави членки все пак ще получат справедливо обезщетение, тъй като по-голямата част от газа ще дойде по дългосрочни договори и от съоръжения за дългосрочно съхранение и е закупена на цени, по-ниски от кризисните спот пазарни цени.
- (71) Както се подчертава в Препоръка (ЕС) 2018/177 на Комисията от 2 февруари 2018 г., разходите за вредите, понесени от промишлените предприятия с ограничено потребление, могат да бъдат покрити от обезщетението само ако не са отразени в цената на газа, която държавата членка, искаща солидарност, трябва да плати; държавата членка, която е отправила искането за солидарност, не бива да плаща два пъти обезщетение за едни и същи разходи. Като се вземат предвид изключителните обстоятелства, при които цените на газа са достигнали безпрецедентни равнища, получаващата солидарност държава членка не следва автоматично да бъде задължена да покрива други разходи, като например щети или разходи за съдебни производства, възникнали в предоставящата държава членка.
- (72) Държавите членки обаче си запазват възможността да се споразумеят двустранно за допълнително обезщетение, покриващо други разходи, като например разходите, произтичащи от задължението за плащане на обезщетение в предоставящата държава членка, включително вреди, понесени от промишлените предприятия с ограничено потребление. Тези разходи може да бъдат включени в обезщетението, ако в националната правна рамка се предвижда, в допълнение към цената на газа, задължение за плащане на вреди, понесени от промишлените предприятия с ограничено потребление, включително обезщетение за икономически щети.
- (73) Като последна възможна мярка, солидарността може да бъде задействана от отправилата искане държава членка само когато пазарът не успява да предложи необходимите количества газ, включително предлаганите количества на доброволна база от незащитени клиенти, за да бъде задоволено търсенето от страна на защитените по линия на солидарността клиенти. Наред с това трябва да са изчерпани мерките в плана за действие при извънредни ситуации на

отправилата искането държава членка, включително принудително ограничаване на потреблението до нивото на защитените по линия на солидарността клиенти.

- (74) Спешният характер и последиците от евентуалното задействане на механизма за солидарност следва да водят до тясно сътрудничество между участващите държави членки, Комисията и компетентните лица за управление в условия на криза, определени от държавите членки в съответствие с член 10, параграф 1, буква ж) от Регламент (ЕС) 2017/1938. Поради това искането следва да бъде съобщено своевременно на всички страни и да съдържа минимален набор от елементи, които позволяват на предоставящите държави членки да отговорят незабавно. Отговорът на предоставящите държави членки следва да включва информация за количеството газ, което би могло да бъде доставено на отправилата искането държава членка, включително и количествата, които биха могли да бъдат освободени, когато се прилагат непазарни мерки. Държавите членки могат да се споразумеят за допълнителни технически и координационни договорености за улесняване на навременния отговор на искане за солидарност. Когато предоставят солидарност, държавите членки и техните компетентни органи следва да гарантират оперативната безопасност и надеждност на мрежата.
- (75) Отправилата искането държава членка следва да може да получи солидарност от няколко държави членки. Механизмът за солидарност по подразбиране следва да бъде въведен само в случай че предоставящата държава членка не е сключила двустранни споразумения с отправилата искането държава членка. В случай на двустранно споразумение между искащата и предоставящата държава членка, тази договореност следва да има предимство и да се прилага между тях.
- (76) Комисията следва да може да наблюдава прилагането на механизма за солидарност по подразбиране и, ако счете за необходимо, следва да е в състояние да улесни намирането на решения на исканията за солидарност. За тази цел Комисията следва да предвиди интерактивна платформа, която следва да служи като образец и да позволява непрекъснато подаване в реално време на исканията за солидарност и свързаното им със съответните налични обеми.
- (77) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията.
- (78) Доколкото целта на настоящия регламент не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки и изисква сътрудничество на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в посочения член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I — ПРЕДМЕТ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Предмет и обхват

С настоящия регламент се установяват правила за бързото създаване на механизъм, позволяващ обединяване на търсенето и съвместното закупуване на газ от предприятия, установени в рамките на Съюза или договарящите се страни от Енергийната общност, както и резервиране и платформа за прозрачност за ВПГ и за газохранилища, а също и правила за управление на претоварването на газопреносните мрежи;

с него също така се въвеждат механизми за защита на гражданите и икономиката и от прекомерно високи цени чрез *ad hoc* референтен показател за ВПГ, който да бъде разработен от Европейската агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER), временен механизъм за управление на нестабилността в рамките на деня за екстремни колебания на цените и разработването на механизъм за корекция на пазара за борсите за природен газ;

с него се установяват правила за случай на обявяване на извънредна ситуация с природния газ за справедливо трансгранично разпределение на газ, за да се запази газът за най-критичните клиенти и да се гарантира предоставянето на трансгранични мерки за солидарност.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- (1) „предприятие за природен газ“ означава всяко физическо или юридическо лице, което изпълнява поне една от следните функции: производство, пренос, разпределение, доставка, закупуване или съхранение на природен газ, включително на ВПГ, и което отговаря за свързаните с тези функции търговски, технически задачи и/или задачи по поддръжка, с изключение на крайните клиенти;
- (1) „съоръжение за ВПГ“ означава терминал, който се използва за втечняването на природен газ, или за внасянето, разтоварването и регазификацията на втечнения природен газ, и включва спомагателни услуги и временно съхранение, необходими за процеса на регазификация и последващата доставка към газопреносната система, но не включва частите от терминалите за ВПГ, които се използват за съхранение;
- (2) „съоръжение за съхранение на газ“ означава съоръжение, което се използва за съхранение на природен газ и което е собственост и/или се експлоатира от предприятие за природен газ, включително частта от съоръженията за ВПГ, която се използва за съхранение, но с изключение на частта, която се използва за добивни операции, и с изключение на съоръженията, запазени изключително за оператори на газопреносни системи за осъществяване на дейността им;
- (3) „доставчик на услуги“ означава предприятие, установено в Съюза и с което Комисията е сключила договор чрез процедура за възлагане на обществена

поръчка съгласно Регламент (ЕС) 2018/1046 за организиране на съвместното закупуване и изпълнение на задачите, изброени в член 7;

- (4) „ИТ инструмент за съвместно закупуване“ означава ИТ инструмент, чрез който предприятието, с което Комисията е сключила договор, действа като доставчик на услуги, като обединява търсенето на предприятия за природен газ и предприятия, потребляващи газ, и търси оферти от доставчици или производители на природен газ, за да отговори на посоченото съвкупно търсене;
- (5) „ACER“ означава Европейската агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия, създадена с Регламент (ЕС) 2019/942;
- (6) „търговия с ВПГ“ означава оферти „купува“ или „продава“ или сделки за покупка или продажба на ВПГ:
 - а) при които мястото на доставка е определено в Съюза, или
 - б) които водят до доставка в Съюза, или
 - в) при които един контрагент регазифицира ВПГ на терминал в Съюза;
- (7) „пазарни данни за ВПГ“ означава записи на оферти „купува“ или „продава“ или сделки за търговия с ВПГ със съответната информация, както е посочено в член 21, параграф 1;
- (8) „участник на пазара на ВПГ“ означава всяко физическо или юридическо лице, независимо от неговото място на учредяване или седалище, което извършва търговия с ВПГ;
- (9) „оценка на цената на ВПГ“ означава определянето на дневна референтна цена за търговия с ВПГ в съответствие с методика, която се определя от ACER;
- (10) „референтен показател за ВПГ“ за целите на настоящия регламент означава определянето на спред между оценката на дневната цена на ВПГ и дневната цена на сетълмент за договор с най-кратък срок за изпълнение на пазара TTF Gas Futures, която ICE предоставя на разположение на всички като доклад в края на деня безплатно на своя уебсайт;
- (11) „място на търговия“ означава всяко от следните:
 - а) „регулиран пазар“ по смисъла на член 4, параграф 1, точка 21 от Директива 2014/65/ЕС;
 - б) „многостранна система за търговия“ по смисъла на член 4, параграф 1, точка 22 от Директива 2014/65/ЕС;
 - в) „организирана система за търговия“ по смисъла на член 4, параграф 1, точка 23 от Директива 2014/65/ЕС;
- (12) „стоков дериват върху енергоносител с най-кратък срок за изпълнение“ означава стоков дериват съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 30 от Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета²⁴, търгуван на място на търговия, чийто базов актив е електроенергия или газ, и чийто падеж е най-близкият измежду дериватите с едномесечен падеж, търгувани на дадено място на търговия;

²⁴ Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 84).

- (13) „компетентен орган“ означава компетентен орган, както е определен в член 2, параграф 1, точка 26 от Директива 2014/65/ЕС;
- (14) „критичен обем газ за производство на електроенергия“ означава максималното потребление на газ, необходимо в енергийния сектор, за да се гарантира адекватност при най-неблагоприятния сценарий, симулиран при оценката на адекватността през зимата съгласно член 9 от Регламент (ЕС) 2019/941 за готовност за справяне с рисковете в електроенергийния сектор;
- (15) „защитен клиент“ означава защитен клиент, както е определен в член 2, точка 5 от Регламент (ЕС) 2017/1938;
- (16) „защитен по линия на солидарността клиент“ означава защитен по линия на солидарността клиент, както е определен в член 2, точка 6 от Регламент (ЕС) № 2017/1938;

ГЛАВА II — ПО-ДОБРА КООРДИНАЦИЯ НА ПОКУПКИТЕ НА ГАЗ

Раздел 1

Координация на покупките на газ в Съюза

Член 3

Прозрачност и обмен на информация

- (1) Предприятията за природен газ или предприятията, потребляващи газ, установени в ЕС, или органите или регулираните субекти на държавите членки, които възнамеряват да започнат преговори с производителите или доставчиците на природен газ за закупуване, търговия или доставка на газ с обем над 5 TWh, информират Комисията за намерението си да сключат договор за доставка на газ или меморандум за разбирателство преди сключването на такъв договор или меморандум за разбирателство в съответствие с настоящия член.
- (2) Предприятията за природен газ или предприятия, потребляващи газ, установени в ЕС, или органите или регулираните субекти на държавите членки информират Комисията най-малко шест седмици преди сключването на правно обвързващ договор или меморандум за разбирателство, посочен в параграф 1, относно самоличността на партньора или партньорите по договора, съответните обеми, съответните дати и, когато е приложимо, доставчика на услуги, организиращ такива покупки от името на държава членка.
- (3) Ако Комисията счита, че планираните покупки на газ на предприятия за природен газ или предприятия, потребляващи газ, установени в ЕС, или на органи или регулирани субекти на държавите членки могат да имат отрицателно въздействие върху функционирането на съвместното закупуване, вътрешния пазар или върху сигурността на доставките или енергийната солидарност, Комисията може да отправи препоръка към съответните държави членки да предприемат подходящи мерки за избягване на такова отрицателно въздействие.
- (4) Комисията информира ad hoc управителния съвет, посочен в член 4, преди да издаде която и да е от препоръките, посочени в параграф 3.

- (5) Когато предоставят информация на Комисията съгласно параграфи 1 и 2, предоставящите информацията субекти може да посочат дали някоя част от информацията, била тя търговска или друга информация, чието разгласяване би могло да навреди на дейностите на участващите страни, трябва да се счита за поверителна и дали предоставената информация може да бъде обменена с други държави членки.
- (6) Исканията за поверително третиране по настоящия член не ограничават достъпа на самата Комисия до поверителна информация. Комисията взема мерки за това достъп до поверителната информация да имат само службите на Комисията, за които е абсолютно необходимо да разполагат с тази информация. Представителите на Комисията обработват чувствителната информация с необходимата поверителност.
- (7) Без да се засяга член 346 от ДФЕС, поверителната информация се обменя с Комисията и другите съответни органи само когато такъв обмен е необходим за прилагането на настоящия регламент. Обменятата информация е ограничена до информацията, която има значение за целите на този обмен и която е пропорционална на тези цели. При такъв обмен на информация се запазва нейната поверителност и се защитават сигурността и търговските интереси на субектите, попадащи в обхвата на настоящия регламент. Механизмът не използва събраната информация за никакви други цели освен за изпълнение на договора.
- (8) Всички сървъри и информация се разполагат физически и се съхраняват на територията на Съюза.

Член 4

Ad hoc управителен съвет

- (1) Създава се ad hoc управителен съвет, за да се улесни координацията на обединяването на търсенето и съвместното закупуване.
- (2) Ad hoc управителният съвет се създава от Комисията в срок от 6 седмици след влизането в сила на настоящия регламент; той се състои от по един представител на всяка държава членка и на Комисията. Представителите на договарящите се страни от Енергийната общност могат да участват в управителния съвет по покана на Комисията по всички въпроси от взаимен интерес. Комисията председателства заседанията на ad hoc управителния съвет.
- (3) Ad hoc управителният съвет приема свой процедурен правилник с квалифицирано мнозинство в срок от един месец от влизането в сила на настоящия регламент.
- (4) Ad hoc управителният съвет подпомага оценката на информацията, предоставена на Комисията съгласно член 3, по-специално по отношение на това дали съответните покупки на газ повишават сигурността на доставките в Съюза и дали са съвместими с принципа на енергийна солидарност. Ad hoc управителният съвет взема предвид положителното въздействие на участието на предприятията в съвместното закупуване, организирано от доставчика на услуги, върху сигурността на доставките в Съюза и енергийната солидарност, когато е приложимо.

Раздел 2

Съвместни търгове и обединяване на търсенето

Член 5

Временен договор за услуги с доставчик на услуги

- (1) Чрез процедура за възлагане на обществена поръчка съгласно Регламент (ЕС) 2018/1046 Комисията сключва договор за необходимите услуги с установен в ЕС субект, който действа като доставчик на услуги за изпълнение на задачите, посочени в член 7.
- (2) Договорът за услуги с избрания доставчик на услуги определя собствеността върху информацията, получавана от доставчика на услуги, и предвижда евентуалното прехвърляне на тази информация на Комисията при прекратяването или изтичането на договора за услуги.
- (3) Комисията определя в договора за услуги практическите аспекти на дейността на доставчика на услуги, включително използването на ИТ инструмента за съвместно закупуване, мерките за сигурност, валутата или валутите, режима на плащане и отговорностите.
- (4) Договорът за услуги с доставчика на услуги запазва за Комисията правото да го наблюдава и одитира. За тази цел Комисията има пълен достъп до информацията, съхранявана от доставчика на услуги.
- (5) Комисията може да поиска от доставчика на услуги да предостави цялата необходима информация за изпълнението на задачите, изброени в член 7, и да даде възможност на Комисията да провери изпълнението от страна на предприятията за природен газ и предприятията, потребляващи газ, на задълженията, произтичащи от член 6б от Регламент (ЕС) 2017/1938.

Член 6

Критерии за избор на доставчика на услуги

- (1) Доставчикът на услуги се избира от Комисията въз основа на следните критерии за допустимост:
 - а) доставчикът на услуги е установен и има оперативно седалище на територията на държава членка;
 - б) доставчикът на услуги не може да бъде:
 - i) обект на ограничения съгласно ограничителните мерки на Съюза, приети съгласно член 215 от ДФЕС, по-специално ограничителни мерки на Съюза, приети с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна, или във връзка с действия, подкопаващи или застрашаващи териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна;
 - ii) пряко или непряко собственост на или под контрола на физически или юридически лица, образувания или органи, спрямо които се прилагат такива ограничителни мерки на Съюза, или действат от тяхно име или по тяхно указание; или

- iii) пряко или непряко собственост на или под контрола на Руската федерация или нейното правителство, или на каквото и да е руско физическо или юридическо лице или образувание или орган, установени в Русия, или действат от тяхно име или по тяхно указание.
- (2) Без да се засягат други задължения за надлежна проверка, се въвеждат договорни задължения, за да се гарантира, че доставчикът на услуги не предоставя, пряко или непряко, никакви финансови средства или икономически ресурси на или в полза на физически или юридически лица, субекти или органи:
- а) обект на ограничения съгласно ограничителните мерки на Съюза, приети съгласно член 215 отДФЕС, по-специално ограничителни мерки на Съюза, приети с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна, или във връзка с действия, подкопаващи или застрашаващи териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна;
 - б) пряко или непряко собственост на или под контрола на физически или юридически лица, образувания или органи, спрямо които се прилагат такива ограничителни мерки на Съюза, или действат от тяхно име или по тяхно указание; или
 - в) пряко или непряко собственост на или под контрола на Руската федерация или нейното правителство, или на каквото и да е руско физическо или юридическо лице или образувание или орган, установени в Русия, или действат от тяхно име или по тяхно указание.
- (3) Доставчикът на услуги не трябва да бъде част от вертикално интегрирано предприятие с дейност в производството или доставката на природен газ в рамките на Съюза или на договарящите се страни от Енергийната общност.
- (4) Комисията определя своите критерии за подбор и възлагане, като взема предвид, *inter alia*, следните критерии, които следва да бъдат посочени в поканата за представяне на оферти:
- а) ниво на опит в организирането и провеждането на търгове или тръжни процедури за природен газ или свързани с него услуги, като например транспортни услуги, чрез използване на специални ИТ инструменти;
 - б) ниво на опит в адаптирането на търговете или тръжните процедури към различни нужди, като например географска насоченост или график;
 - в) ниво на опит в разработването на ИТ инструменти за обединяване на търсенето от множество участници и съчетаване на търсенето с предлагането;
 - г) качество на сигурността на информационната система, по-специално по отношение на защитата на данните и сигурността в интернет; както и
 - д) способност за идентифициране и акредитиране на участниците, както по отношение на правния субект, така и по отношение на финансовия капацитет.

Член 7

Задачи на доставчика на услуги

- (1) Доставчикът на услуги организира съвместното закупуване и по-специално:
 - а) агрегира търсенето на предприятията за природен газ и на предприятията, потреблящи газ, с помощта на ИТ инструмента за съвместно закупуване;
 - б) изисква оферти от доставчици или производители на природен газ, които да съответстват на съвкупното търсене, с помощта на ИТ инструмента за съвместно закупуване и разпределя правата за достъп до доставки;
 - в) проверява, акредитира и регистрира своите ползватели; както и
 - г) предоставя всякакви спомагателни услуги на своите ползватели или на Комисията, необходими за правилното изпълнение на операциите, предвидени в договора, посочен в член 5.
- (2) Условието за регистрация на ползвателите, публикуване и докладване се определят в договора.

Член 8

Участие в съвместното закупуване

- (1) Право да участват в съвместното закупуване имат всички предприятия за природен газ и предприятия, потреблящи газ, установени в Съюза или в държавите — страни по Договора за създаване на Енергийна общност. Предприятията за природен газ и предприятия, потреблящи газ, не участват в агрегирането на търсенето, ако те са:
 - а) обект на ограничения съгласно ограничителните мерки на Съюза, приети съгласно член 215 от ДФЕС, по-специално ограничителни мерки на Съюза, приети с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна, или във връзка с действия, подкопаващи или застрашаващи териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна;
 - б) пряко или непряко собственост на или под контрола на физически или юридически лица, образувания или органи, спрямо които се прилагат такива ограничителни мерки на Съюза, или действат от тяхно име или по тяхно указание; или
 - в) пряко или непряко собственост на или под контрола на Руската федерация или нейното правителство, или на каквото и да е руско физическо или юридическо лице или образувание или орган, установени в Русия, или действат от тяхно име или по тяхно указание.
- (2) Въвеждат се договорни задължения, с които да се гарантира, че никакви финансови средства или икономически ресурси, произтичащи от участието в процеса на съвместно закупуване, организиран от доставчика на услуги, не се предоставят пряко или непряко, или в полза на физически или юридически лица, образувания или органи, които са:
 - а) обект на ограничения съгласно ограничителните мерки на Съюза, приети съгласно член 215 от ДФЕС, по-специално ограничителни мерки на Съюза, приети с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи

положението в Украйна, или във връзка с действия, подкопаващи или застрашаващи териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна;

- б) пряко или непряко собственост на или под контрола на физически или юридически лица, образувания или органи, спрямо които се прилагат такива ограничителни мерки на Съюза, или действат от тяхно име или по тяхно указание; или
 - в) пряко или непряко собственост на или под контрола на Руската федерация или нейното правителство, или на каквото и да е руско физическо или юридическо лице или образувание или орган, установени в Русия, или действат от тяхно име или по тяхно указание.
- (3) Държавите членки или другите заинтересовани страни могат да предоставят помощ за осигуряване на ликвидност, включително гаранции, на участниците в процеса на съвместно закупуване, организиран от доставчика на услуги, в съответствие с правилата за държавна помощ, когато това е приложимо. Тя може да включва гаранции за покриване на нуждите от обезпечения или за покриване на риска от допълнителни разходи вследствие на неплатежоспособност на други купувачи по същия договор за съвместно закупуване.
- (4) Ограниченията, предвидени в параграфи 1 и 2, се прилагат към раздели 2 и 3 относно консорциумите за закупуване на газ и по-специално към членове 5, 7, 10, 11 и 12.

Член 9

Доставки на природен газ, изключени от съвместното закупуване

- (1) Доставките на природен газ с произход от Руската федерация, които се въвеждат в държавите членки или в държавите — страни по Договора за създаване на Енергийна общност през следните входни пунктове, не подлежат на съвместно закупуване:
- а) Greifswald
 - б) Lubmin II
 - в) Imatra
 - г) Narva
 - д) Värskä
 - е) Luhamaa
 - ж) Sakiai
 - з) Kotlovka
 - и) Kondratki
 - й) Wysokoje
 - к) Tietarowka
 - л) Mozyr
 - м) Kobryn

- н) Sudha (RU)/Украйна
- о) Belgorod RU/Украйна
- п) Valuyki RU/Украйна
- р) Serebryanka RU/Украйна
- с) Pisarevka RU/Украйна
- т) Sokhranovka RU/Украйна
- у) Prokhorovka RU/Украйна
- ф) Platovo RU/Украйна
- х) Странджа 2 (BG) /Malkoclar (TR)

Член 10

Задължително използване на доставчика на услуги

- (1) Държавите членки предприемат подходящи мерки, за да гарантират, че предприятията за природен газ под тяхна юрисдикция участват в процеса на агрегиране на търсенето, организиран от доставчика на услуги като един от възможните начини за постигане на целите за запълване, изброени в член 6а от Регламент (ЕС) 2017/1938, и за прилагане на мерките, предвидени за това в член 6б от посочения регламент.
- (2) Държавите членки, които разполагат с подземно съхранение, изискват от предприятията за природен газ под тяхна юрисдикция да участват в процеса на агрегиране на търсенето, организиран от доставчика на услуги, с обеми, равни най-малко на 15 % от общия обем, необходим за постигане на целта от 90 % от съоръженията за съхранение, посочена в член 6а, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/1938.
- (3) Държавите членки, които не разполагат с подземни хранилища, изискват от предприятията за природен газ под тяхна юрисдикция да участват в процеса на агрегиране на търсенето, организиран от доставчика на услуги, с обеми, равни най-малко на 15 % от обемите, съответстващи на задълженията за трансгранично запълване, посочени в член 6в, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/1938.

Член 11

Консорциум за закупуване на газ

Предприятията за природен газ и предприятията, потребляващи газ, които участват в агрегирането на търсенето, организирано от доставчика на услуги, могат да координират елементи от условията на договора за закупуване или да използват договори за съвместно закупуване с цел постигане на по-добри условия от своите доставчици, при условие че това е в съответствие с правото на Съюза, включително правото на Съюза в областта на конкуренцията, по-специално членове 101 и 102 от ДФЕС, както може да бъде определено от Комисията в решение по член 10 от Регламент 1/2003, както и в съответствие с изискването за прозрачност съгласно член 3.

Раздел 3

Мерки за подобряване на използването на терминали за ВПГ и газопроводи

Член 12

Платформа за резервиране на вторичен капацитет за ползвателите на ВПГ и ползвателите на съоръжения за съхранение

Ползвателите на съоръжения за ВПГ и съоръжения за съхранение, които желаят да препродадат договорения си капацитет на вторичния пазар, както е определено в Регламент (ЕО) № 715/2009, имат право на това. Не по-късно от два месеца след [влизането в сила на настоящия регламент] операторите на съоръжения за ВПГ и на съоръжения за съхранение създават — поотделно или на регионално равнище — прозрачна и недискриминационна платформа за резервиране, чрез която ползвателите на съоръжения за ВПГ и съоръжения за съхранение да препродават договорения си капацитет на вторичния пазар

Член 13

Платформа за прозрачност за съоръженията за ВПГ и за съхранение

- (1) Операторите на съоръжения за ВПГ и на съоръжения за съхранение създават съответно европейска платформа за прозрачност за ВПГ и платформа за прозрачност на съхранението в срок от 2 месеца от [датата на влизане в сила на регламента], за да публикуват по прозрачен и лесен за ползване начин информацията, изисквана съгласно член 19 от Регламент 715/2009. Регулаторните органи могат да изискат от тези оператори да оповестяват публично всякаква допълнителна информация, която е от значение за ползвателите на системата.
- (2) Съоръженията за ВПГ, на които е предоставено освобождаване от правилата за достъп на трети страни съгласно член 22 от Директива 2003/55/ЕО и член 36 от Директива 2009/73/ЕО, и операторите на съоръжения за съхранение на природен газ съгласно режима за договорен достъп на трети страни, посочен в член 33, параграф 3 от Директива 2009/73/ЕО, оповестяват публично тарифите си за инфраструктурата в срок от един месец от [датата на влизане в сила на регламента].

Член 14

По-ефективно използване на преносния капацитет

- (1) Операторите на преносни системи предлагат недоизползвания договорен гарантиран капацитет съгласно параграф 2 като месечен продукт за капацитет, дневен продукт за капацитет и продукт за капацитет в рамките на деня за месеца в случай на недоизползване съгласно параграф 2.
- (2) Договореният гарантиран капацитет се счита за недоизползван, ако ползвател на мрежата е използвал или е oferиран по-малко от средно 80 % от резервирания гарантиран капацитет през последните 30 дни. Операторът на преносна система непрекъснато следи неизползвания капацитет и информира ползвателя на мрежата за размера на капацитета, който ще бъде отеглен, най-късно преди да уведоми за размера на капацитета, който ще бъде предложен на

предстоящия периодичен търг за месечен капацитет в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/459 на Комисията.

- (3) Размерът на капацитета, който се предлага, е равен на разликата между средното използване за предходния месец и 80 % от гарантирания капацитет, договорен за срок, по-дълъг от един месец.
- (4) Наличният капацитет, предложен на търг, има приоритет пред капацитета, включен в търг по този механизъм при разпределянето на капацитет.
- (5) Ако предлаганият от оператора на преносна система капацитет бъде продаден, той се оттегля от първоначалния притежател на договорения капацитет. Първоначалният притежател може да използва оттегления гарантиран капацитет на прекъсваем принцип.

ГЛАВА III — МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА ПРЕКОМЕРНО ВИСОКИ ЦЕНИ НА ГАЗА И ПРЕКОМЕРНА НЕСТАБИЛНОСТ В РАМКИТЕ НА ДЕНЯ НА ПАЗАРИТЕ НА ЕНЕРГИЙНИ ДЕРИВАТИ

Раздел 1

Временен инструмент в рамките на деня за управление на прекомерната нестабилност на пазарите на енергийни деривати

Член 15

Механизъм за управление на нестабилността в рамките на деня

- (1) До 31 януари 2023 г. всяко място на търговия, на което се търгуват стокови деривати върху енергоносители с най-кратък срок за изпълнение, създава за всеки търгуван на него стоков дериват върху енергоносител с най-кратък срок за изпълнение механизъм за управление на нестабилността в рамките на деня на базата на горна и долна ценова граница („ценови граници“), който задава цените, над и под които нареждания не се изпълняват („механизъм за управление на нестабилността в рамките на деня“). Местата на търговия гарантират, че механизмът за управление на нестабилността на цените в рамките на деня предотвратява прекомерните колебания на цените в рамките на деня за търговия за такива стокови деривати върху енергоносители с най-кратък срок за изпълнение.
- (2) За всеки търгуван на тях стоков дериват върху енергоносител с най-кратък срок за изпълнение местата на търговия установяват приложимия метод на изчисление, чрез който да бъдат определяни ценовите граници спрямо дадена референтна цена. Първата референтна цена за деня е равна на цената на отваряне. Последващите референтни цени са последната пазарна цена, наблюдавана на еднакви интервали от време. В случай на прекъсване на търговията по време на деня на търговия първата референтна цена след прекъсването е цената на отваряне на възобновената търговия.
- (3) Ценовите граници се изразяват или в абсолютна стойност, или в относително изражение под формата на процентно отклонение спрямо референтната цена. Местата на търговия коригират този метод на изчисление в зависимост от особеностите на всеки стоков дериват върху енергоносител с най-кратък срок за изпълнение, ликвидния профил на пазара за такъв дериват и неговия профил

на нестабилност. Мястото на търговия информира компетентния орган за метода без ненужно забавяне.

- (4) Местата на търговия подновяват ценовите граници през еднакви интервали от време в часовете на търговия въз основа на референтната цена.
- (5) Местата на търговия без ненужно забавяне оповестяват публично въведения от тях механизъм за управление на нестабилността в рамките на деня.
- (6) Механизмът за управление на нестабилността в рамките на деня не замества никой от механизмите за прекъсване на веригата, които местата на търговия вече са въвели в съответствие с Директива 2014/65/ЕС преди датата на влизане в сила на настоящия регламент, а се прилага в допълнение към тях.
- (7) Когато място на търговия възнамерява да промени метода за изчисляване на ценовите граници, приложими за даден стоков дериват върху енергоносител с най-кратък срок за изпълнение, то информира компетентния орган за планираните изменения без ненужно забавяне.
- (8) Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на еднакви условия за прилагане на механизма за управление на нестабилността в рамките на деня, като взема предвид особеностите на всеки стоков дериват върху енергоносител с най-кратък срок за изпълнение, ликвидния профил на пазара за такъв дериват и неговия профил на нестабилност. По-специално, за да се гарантира гладкото функциониране на местата на търговия, които предлагат търговия със стокови деривати върху енергоносители с най-кратък срок за изпълнение, Комисията може да определи интервалите, през които ценовите граници се обновяват, или мерките, които трябва да се предприемат, ако търговията излезе извън тези ценови граници. Актовете за изпълнение за тази цел се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 33.

Член 16

Роля на компетентните органи

- (1) Компетентните органи упражняват надзор върху прилагането на механизма за управление на нестабилността в рамките на деня. Компетентните органи гарантират, че различията в прилагането на механизмите за управление на нестабилността в рамките на деня от местата на търговия, установени в техните държави членки, са надлежно обосновани от особеностите на съответните места за търговия или стокови деривати.
- (2) Компетентните органи гарантират, че местата на търговия прилагат подходящи временни механизми, които гарантират туширане на прекомерната нестабилност на пазарите на стокови деривати върху енергоносители с най-кратък срок за изпълнение до създаването на механизма за управление на нестабилността в рамките на деня, посочен в член 15, параграф 1.
- (3) Компетентните органи докладват на Европейския орган за ценни книжа (ЕОЦКП) относно прилагането на механизма за управление на нестабилността в рамките на деня от местата на търговия, върху които упражняват надзор, в срок от 3 седмици от влизането в сила на настоящия регламент и на еднакви интервали след това.

Член 17

Координираща роля на ЕОЦКП

- (1) ЕОЦКП координира и следи за прилагането на механизмите за управление на нестабилността в рамките на деня въз основа на докладите, които получава от компетентните органи в съответствие с член 3, параграф 3.
- (2) ЕОЦКП документира евентуалните различия в прилагането на механизмите за управление на нестабилността в рамките на деня между юрисдикциите в Съюза въз основа на докладите на НКО. До *[ОВ: моля, въведете дата = 6 месеца след влизането в сила на настоящия регламент]* ЕОЦКП представя на Комисията доклад за оценка на ефективността на механизмите за управление на нестабилността в рамките на деня. Въз основа на този доклад Комисията преценява дали да представи на Съвета предложение за изменение на настоящия регламент.

Раздел 2

Възлагане на ACER да събира и публикува обективни данни за цените

Член 18

Задачи и правомощия на ACER да изготвя оценки на цените и референтни показатели

- (1) По спешност ACER изготвя и публикува оценка на дневната цена на ВПГ, която започва не по-късно от две седмици след влизането в сила на настоящия регламент. За целите на оценката на цената на ВПГ ACER системно събира и обработва пазарни данни за сделките с ВПГ.
- (2) ACER изготвя и публикува дневен референтен показател за ВПГ, който започва не по-късно от 31 март. За целите на референтния показател за ВПГ ACER системно събира и обработва всички пазарни данни за ВПГ.
- (3) За целите на изпълнението на задачите си по настоящия раздел ACER разполага с правомощията, предоставени ѝ съгласно Регламент (ЕС) № 1227/2011 и Регламент за изпълнение (ЕС) № 1348/2014 на Комисията, а по отношение на участниците на пазара на ВПГ се прилагат задълженията и забраните от Регламент (ЕС) № 1227/2011.

Член 19

Оценки на цените на ВПГ и референтен показател за ВПГ

- (1) Оценката на цената на ВПГ се публикува ежедневно и не по-късно от 18:00 ч. централноевропейско време за оценката на окончателната цена на сделката. До 1 март 2023 г. в допълнение към публикуването на оценката на цената на ВПГ ACER ежедневно публикува също така референтния показател за ВПГ не по-късно от 19:00 ч. или веднага щом това е технически възможно.
- (2) За целите на настоящия член ACER може да използва услугите на трета страна.

Член 20

Предоставяне на пазарни данни за ВПГ на ACER

- (1) Участниците на пазара на ВПГ предават ежедневно на ACER пазарни данни за ВПГ в съответствие със спецификациите, посочени в член 21, в стандартизиран формат, чрез висококачествен протокол за пренос и възможно най-близо до реално време преди публикуването на ежедневната оценка на цената (18:00).
- (2) Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на момента, в който пазарните данни трябва да бъдат предадени преди ежедневното публикуване на оценката на цената на ВПГ, както е посочено в параграф 1. Актовете за изпълнение за тази цел се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 33.
- (3) Когато е целесъобразно, ACER, след консултация с Комисията, издава насоки относно:
 - а) подробните данни, които трябва да се докладват в допълнение към настоящите подробни данни за подлежащите на докладване сделки и основните данни съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) № 1348/2014 на Комисията, включително оферти „купува“ и „продава“;
 - б) процедурата, стандартния и електронния формат и техническите и организационните изисквания за подаване на данни, които да се използват за осигуряване на изискваните пазарни данни.
- (4) Участниците на пазара на ВПГ предоставят на ACER необходимите пазарни данни за ВПГ безплатно и чрез каналите за докладване, създадени от ACER.

Член 21

Качество на пазарните данни

- (1) Пазарните данни за ВПГ включват:
 - а) страни по договора, включително индикатор „купува“/„продава“;
 - б) докладваща страна;
 - в) цена на сделката;
 - г) количества по договора;
 - д) стойност на договора;
 - е) прозорец за пристигане на товарния кораб с ВПГ;
 - ж) условия на доставка;
 - з) точки на доставка;
 - и) информация за времевия печат по отношение на всеки от изброените по-долу елементи:
 - i) време на подаване на офертата „купува“ или „продава“;
 - ii) време на трансакцията;
 - iii) време на докладване на офертата „купува“ или „продава“, или на трансакцията;
 - iv) получаване на пазарни данни за ВПГ от страна на ACER.
- (2) Участниците на пазара на ВПГ предоставят на ACER пазарни данни за ВПГ в следните единици и валути:

- а) единичните цени на трансакциите, офертите „купува“ и офертите „продава“ се отчитат във валутата, посочена в договора, и в евро за MWh и включват използваните обменни курсове, ако е приложимо;
 - б) количествата по договора се отчитат в единиците, посочени в договорите, и в MWh;
 - в) прозорците на пристигане се докладват като дати на доставка, изразени във формат UTC;
 - г) като точка на доставка се посочва валиден идентификатор, посочен от ACER (списък на съоръженията за ВПП, подлежащи на докладване и Регламент (ЕС) № 1227/2011 и Регламент за изпълнение (ЕС) № 1348/2014 на Комисията); € информацията от времевия печат се докладва във формат UTC;
 - д) ако е приложимо, формулата за цената в дългосрочния договор, от която е получена цената, се посочва в нейната цялост.
- (3) ACER издава насоки относно критериите, съгласно които един предоставящ информация субект отговаря за значителна част от пазарните данни за ВПП, подадени в рамките на определен референтен период, и относно начина, по който това обстоятелство се отчита в оценката на дневната цена на ВПП и референтните показатели за ВПП.

Член 22

Приемственост

ACER редовно преразглежда и актуализира своята оценка на референтните цени на ВПП и методиката за референтния показател за ВПП, както и методиката, използвана за докладване на пазарни данни и за публикуване на нейните оценки на цените на ВПП и на референтния показател за ВПП, като взема предвид становищата на доставчиците на пазарни данни.

Раздел 3

Член 23

Механизъм за корекция на пазара

- (1) По предложение на Комисията Съветът може да приеме решение, предвиждащо временен механизъм за ограничаване на прекомерните цени на газа.
- (2) Решението, посочено в параграф 1:
 - а) определя динамичен механизъм за корекция на пазара за сделки с природен газ във виртуалната търговска точка Title Transfer Facility (TTF), чийто оператор е Gasunie Transport Services B.V. Други газови търговски центрове в Съюза могат да бъдат свързани с коригираната спот цена на TTF чрез динамичен ценови коридор.
 - б) не засяга извънборсовите сделки с газ;
 - в) не застрашава сигурността на доставките на газ в Съюза;

- г) зависи от напредъка, постигнат при изпълнението на целта за икономии на газ;
- д) не води до общо увеличение на потреблението на газ;
- е) е разработено така, че да не възпрепятства пазарните потоци на газ в рамките на ЕС,
- ж) не засяга стабилността и правилното функциониране на пазарите на енергийни деривати; както и
- з) взема предвид цените на пазара на газ на различните организирани пазари в Съюза.

Член 24

Спиране на механизма за корекция на пазара

Съветът, като действа незабавно в съответствие с предложение на Комисията след евентуална препоръка от ACER, приема решение за спиране на механизма за корекция на пазара, ако причините за неговото въвеждане вече не са валидни, по-специално свързаните с периоди на прекомерни цени на газа, или ако възникнат нежелани смущения на пазара, които оказват отрицателно въздействие върху сигурността на доставките и потоците в рамките на ЕС. Механизмът за корекция на пазара се прилага само докато е в сила настоящият регламент.

ГЛАВА IV — МЕРКИ В СЛУЧАЙ НА ИЗВЪНРЕДНА СИТУАЦИЯ, СВЪРЗАНА С ГАЗА

Раздел 1

Механизъм за разпределение в случай на извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза

Член 25

Предложение за механизъм за разпределение

- (1) По предложение на Комисията Съветът може да приеме решение, с което да предвиди механизъм за определяне на цените, съобразен с условията по подразбиране за договореностите за солидарност, и да разпредели газовия капацитет, за да снабди държавите членки, за които е обявена извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза в съответствие с член 12, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/1938.
- (2) Решението гарантира, че по време на значително прекъсване на доставките на газ, засягащо цял регион, достъпът до наличните източници на газ се споделя адекватно между държавите членки.

Член 26

Участие на групата за управление на кризи

По отношение на създаването и прилагането на механизма за разпределение участие в изготвянето на предложението взема групата за управление на кризи, посочена в член 12, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2017/1938.

Раздел 2

Солидарност в газоснабдяването за производство на електроенергия, основни отрасли и защитени клиенти

Член 27

Разширяване на солидарната защита до критични количества газ за сигурността на електроенергийната система

- (1) Мярка за солидарност съгласно член 13, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2017/1938 се прилага само ако отправилата искане държава членка не е била в състояние да покрие:
 - а) недостига на газ за своите защитени по линия на солидарността клиенти, или
 - б) критичните количества газ за сигурността на електроенергийната система, както е посочено в приложение 1, въпреки прилагането на мярката, посочена в член 11, параграф 3. Прилагат се условията, посочени в член 13, параграф 3, букви б) — г).
- (2) Държавите членки, които имат задължения за солидарност съгласно член 13, параграф 1 или 2 от Регламент (ЕС) 2017/1938, имат право да приспадат от предложението за солидарност
 - а) доставките за защитените си клиенти, доколкото са засегнати основни обеми; както и
 - б) доставките на критични количества газ за сигурността на електроенергийната система.
- (3) Критичните количества газ за сигурността на електроенергийната система не могат да надвишават количествата, посочени в приложение 1. В случай че държава членка може да докаже, че е необходимо по-голямо количество газ, за да се избегне криза в електроснабдяването на държава членка, Комисията може при надлежно обосновано искане да разреши приспадането на по-големи обеми.

Член 28

Мерки за намаляване на търсенето по отношение на защитените клиенти

- (1) Държавите членки могат — по изключение и за периода на прилагане на настоящия регламент — да предприемат мерки за намаляване на несъщественото потребление на защитените клиенти, както са определени в член 2, точка 5 от Регламент (ЕС) 2017/1938, по-специално когато е обявено едно от нивата на опасност съгласно член 11, параграф 1 и член 12 от Регламент (ЕС) 2017/1938 или състоянието на тревога в Съюза съгласно Регламент (ЕС) 2022/1369. Тези мерки се ограничават само до несъществени употреби на газ и при тях се вземат предвид елементите, посочени в член 6, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2022/1369 на Съвета от 5 август 2022 г. относно координирани мерки за намаляване на търсенето на газ.
- (2) Потреблението на уязвимите клиенти, както са определени от държавите членки съгласно член 3, параграф 3 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния

пазар на природен газ, не може да се намалява при никакви обстоятелства и държавите членки не изключват защитени клиенти в резултат на прилагането на параграф 1.

Член 29

Предпазни мерки за трансграничните потоци

В случай на искане от страна на Комисията съгласно член 12, параграф 6, първа алинея от Регламент (ЕС) 2017/1938 за прекратяване на неоправданите ограничения на трансграничните газови потоци или на достъпа до газова инфраструктура или на мерки, застрашаващи доставките на газ в друга държава членка, компетентният орган, определен в член 2, точка 7 от Регламент (ЕС) 2017/1938, или държавата членка изменя своите действия или предприема действия, за да осигури съответствие с член 12, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2017/1938. Процедурата по член 12, параграф 6, втора алинея от посочения регламент не се прилага.

Раздел 3

Правила за предоставянето на мерки за солидарност

Член 30

Временно разширяване на задълженията за солидарност към държавите членки със съоръжения за ВПП

- (1) Задължението за предоставяне на мерки за солидарност съгласно член 13, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/1938 се прилага не само за държавите членки, пряко свързани с отправилата искане държава членка, но и за държавите членки със съоръжения за ВПП, при условие че е налице необходимата инфраструктура за транспортиране на газа до отправилата искането държава членка.
- (2) Държавите членки със съоръжения за ВПП, които не са пряко свързани с отправилата искане държава членка, могат да се договорят двустранно с всяка друга държава членка относно необходимата техническа, правна и финансова уредба за солидарност, която се прилага по отношение на предоставянето на солидарност.
- (3) Правилата по подразбиране за предоставянето на мерки за солидарност съгласно член 31 се прилагат и за несвързаните държави членки, доколкото към момента на получаване на искането за солидарност не е сключено двустранно споразумение.

Член 31

Правила по подразбиране за мерките за солидарност

- (1) Когато две държави членки нямат необходимите технически, правни и финансови договорености съгласно член 13, параграф 10 от Регламент (ЕС) 2017/1938 („споразумение за солидарност“), към доставката на газ съгласно задължението по член 13, параграф 1 в случай на извънредна ситуация се прилагат условията по настоящия член.

- (2) Обезщетението за мярката за солидарност съгласно член 13, параграф 8 от Регламент (ЕО) № 2017/1938 не надвишава разумните разходи. Във всички случаи то включва:
- а) цената в държавата членка, предоставяща солидарност;
 - б) разходите за съхранение и транспорт до мястото на доставка;
 - в) други разходи, ако това е договорено между отправилата искане държава членка и държавата членка, предоставяща солидарност.
- (3) Освен ако отправилата искане държава членка и държавата членка, предоставяща солидарност, се споразумеят за друга цена, цената на газа, доставен на отправилата искането държава членка, съответства на средната пазарна цена в предоставящата държава членка през 30-те дни, предхождащи искането за солидарност; или на съответната средна пазарна цена в най-близката достъпна борса, виртуална търговска точка или договорен център за последния месец.
- (4) Държавите членки, които отправят искания за солидарност, поемат разходите за транспорт и съхранение. Отправилата искане държава членка и държавата членка, предоставяща солидарност, са свободни да се споразумеят за допълнителни разходи и условия.
- (5) Освен ако отправилата искане държава членка и държавата членка, предоставяща солидарност, се споразумеят за различни условия относно обезщетението, обезщетението, дължимо съгласно член 13, параграф 8 от Регламент (ЕО) № 2017/1938, не включва:
- а) разходи за финансови или други вреди на клиенти, произтичащи от принудително изключване на част от натоварването, което е свързано с предоставянето на солидарност;
 - б) разходи за съдебни или арбитражни производства в държавата членка, предоставяща солидарност.
- (6) Обезщетението за количествата газ, доставени в контекста на искане за солидарност съгласно член 13, параграф 8 от Регламент (ЕС) 2017/1938, се изплаща пряко от отправилата искане за солидарност държава членка на предоставящата солидарност държава членка или на субекта, който последната е посочила в предложението си за солидарност.
- (7) Държавата членка, към която е отправено искането за мярка за солидарност, предоставя мерките за солидарност във възможно най-кратък срок и не по-късно от [3] дни след искането. Държава членка може да откаже да предостави солидарност на държава членка, отправяща искане за солидарност, само ако докаже, че:
- а) самата тя не разполага с достатъчно газ за снабдяване на своите защитени по линия на солидарността клиенти или за критичните количества газ за сигурността на електроенергийната система, или
 - б) не разполага с достатъчен междусистемен капацитет, както е посочено в член 13, параграф 7 от Регламент 2017/1938, и няма възможност да предоставя ВПП.

- (8) В допълнение към правилата по подразбиране, предвидени в настоящия член, държавите членки могат да се споразумеят за техническата уредба и координация на предоставянето на солидарност.
- (9) Разпоредбите на настоящия член не засягат съществуващите договорености за безопасна и надеждна експлоатация на газовата система.

Член 32

Процедура относно мерките за солидарност при липса на споразумение за солидарност

- (1) Държавата членка, която иска прилагането на мерките за солидарност съгласно член 13 от Регламент (ЕС) 2017/1938, отправя искане за солидарност до друга държава членка, като посочва най-малко следната информация: поискани количества газ, информация за налягане на газа, калоричност, точка на доставка, график на първата възможна доставка и очаквана продължителност на доставките.
- (2) Искането за солидарност се изпраща едновременно до държавите членки, които потенциално могат да предоставят мерки за солидарност, до Комисията и до националните органи за управление на кризи, определени съгласно член 10, параграф 1, буква ж) от Регламент (ЕС) 2017/1938.
- (3) Държавите членки, получили искане за солидарност, изпращат отговор, в който се посочва количеството, което може да бъде доставено на посочените пунктове за доставка в посочения момент, включително количеството, произтичащо от евентуално ограничаване или пускане в обращение на стратегически запаси, в случай че обемът, който може да бъде доставен чрез доброволни пазарни мерки, е недостатъчен.
- (4) Исканията за солидарност се подават най-малко 24 часа преди посоченото време за доставка. Отговор на исканията за солидарност се дава в рамките на 24 часа. Потвърждението за получаване и за обема, изтеглен от отправилата искането държава членка, се извършва в рамките на 24 часа от исканото време за доставка.
- (5) Искането може да бъде за един ден или за няколко дни, като отговорът трябва да съответства на искания срок.
- (6) Когато има няколко държави членки, които предоставят солидарност, и съществуват двустранни договорености за солидарност с една или няколко от тях, тези договорености имат предимство между държавите членки, които са сключили двустранно споразумение. Правилата по подразбиране, предвидени в настоящия член, се прилагат само по отношение на другите държави членки, които предоставят солидарност.
- (7) Комисията може да улесни изпълнението на споразуменията за солидарност, по-специално чрез образец върху защитена онлайн платформа, за да се даде възможност за предаване в реално време на искания и оферти.

ГЛАВА V — ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 33

Процедура на комитет

- (1) Комисията се подпомага от комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 година за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията.
- (2) При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 34

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз. Член 14 се прилага три месеца след влизането в сила на настоящия регламент.

Той се прилага за срок от една година от влизането му в сила.

Член 35

Преглед

Най-късно до 1 октомври 2023 г. Комисията извършва преглед на настоящия регламент с оглед на общото състояние на доставките на газ за Съюза и представя на Съвета доклад относно основните констатации от този преглед. Въз основа на този доклад Комисията може да предложи удължаване на срока на действие на настоящия регламент.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Страсбург на [...] година.

За Съвета
Председател

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

1.2. Съответни области на политиката

1.3. Предложението/инициативата е във връзка с:

1.4. Цели

1.4.1. Общи цели

2.4.1. Конкретни цели

3.4.1. Очаквани резултати и отражение

4.4.1. Показатели за изпълнението

1.5. Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

2.5.1. Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.

3.5.1. Изводи от подобен опит в миналото

4.5.1. Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални синергии с други подходящи инструменти

5.5.1. Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства

1.6. Продължителност и финансово отражение на предложението/инициативата

1.7. Планирани методи на управление

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол

2.2.2. Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им

2.2.3. Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

3.2. Очаквано финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

3.2.2. Очакван резултат, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи

3.2.3. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи

3.2.4. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

3.2.5. Финансов принос от трети страни

3.3. Очаквано отражение върху приходите

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

Предложение за регламент на Съвета относно съвместното закупуване на газове и ефективното използване на инфраструктурата за природен газ по време на енергийната криза

1.2. Съответни области на политиката

Област на политиката: Енергетика

Дейност:

Енергийна платформа на ЕС

Създаване на оценка на цената на ВПГ/референтен показател за ВПГ

1.3. Предложението/инициативата е във връзка с:

X е ново действие

☐ **ново действие след пилотен проект/подготвително действие²⁵**

☐ **продължаване на съществуващо действие**

☐ **сливане или пренасочване на едно или няколко действия към друго/ново действие**

1.4. Цели

1.4.1. Общи цели

В контекста на прекъсването на доставките на газ от Руската федерация в съобщението „REPowerEU“ беше обявено, че ще бъде разработена уредба за съвместно закупуване на газ, ВПГ и водород.

Настоящото предложение следва да помогне на предприятията за природен газ в държавите членки и в държавите — страни по Договора за създаване на Енергийна общност, да получат допълнителни доставки на ВПГ и тръбопроводен газ, с които да компенсират липсващите доставки на газ от Руската федерация. Този механизъм следва също така да създаде основа за съвместно закупуване на водород в бъдеще.

Предложението има за цел също така да укрепи съществуващите мерки за управление на претоварването на тръбопроводите, за да се предоставят на операторите на газопреносни системи инструменти за бързо реагиране на възникващи промени в газовите потоци и възможно договорно претоварване. По-специално новите правила биха могли да ускорят предлагането на пазара на неизползван дългосрочен капацитет.

Освен това от изключително значение е да се оптимизира капацитетът за усвояване на ВПГ на терминалите на ЕС за ВПГ и използването на газоохранилищата. Необходими са платформа за прозрачност и организиран пазар на вторичен капацитет, подобни на съществуващите за преноса на газ по тръбопроводи.

²⁵

Съгласно член 58, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

Референтен показател за ВПГ

Освен това е необходимо да се осигури стабилно и предвидимо ценообразуване при вноса на ВПГ, който е абсолютно необходим, за да се компенсира недостигът, причинен от вероятното спиране на вноса на руски газ. С настоящото предложение на Европейската агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER) се възлага да създаде инструмент за обективна оценка на цената на вноса на ВПГ в ЕС, като събира информация в реално време за всички сделки през деня. По този начин на купувачите ще се предостави по-изчерпателна информация и ще се постигнат по-прозрачни цени.

Повишена сигурност на доставките

В настоящите трудни условия неразделна част от реакцията на ЕС в областта на сигурността на доставките е проактивното намаляване на търсенето на газ в подготовка за потенциални прекъсвания на доставките, без да се стига до изчерпване на съоръженията за съхранение. С оглед на възможно най-добрата подготовка за зимата на 2023—24 г. и запълване на подземните хранилища на 90 %, както беше договорено в Регламент (ЕО) № 2022/1032, всяко търсене на газ, което може да бъде намалено в момента, ще бъде от полза. Поради това срокът на действие на Регламента за намаляване на търсенето следва да бъде удължен и след август 2023 г., а усилията за намаляване на търсенето на газ следва да се запазят и след март 2023 г.

Междувременно, за да се засили подготвеността за евентуални извънредни ситуации през зимата и като се има предвид важността на това всички групи потребители да допринасят за спестяването на газ в рамките на възможностите си, настоящото предложение включва разпоредби, които позволяват на държавите членки по изключение да предприемат мерки за намаляване на „несъщественото потребление“ на защитените клиенти, при условие че това не намалява защитата на уязвимите потребители, които нямат марж за намаляване на потреблението си, и не води до изключване от мрежата на защитени клиенти.

С настоящото предложение се въвежда механизъм по подразбиране между държавите членки, за да се гарантира, че в извънредна ситуация, водеща до много сериозен недостиг на газ, те си помагат взаимно за снабдяването на защитените по линия на солидарността клиенти и критичните газови електроцентрали. Освен това се предлага държавите членки да могат да подават искания за солидарност при определени условия, ако има риск газовите електроцентрали, необходими за гарантиране на адекватността на електроенергийната система, да не получават критичните количества газ.

На последно място, в предложението е разгледана вероятността за извънредна ситуация на равнището на Съюза или на регионално равнище със сериозни прекъсвания и недостиг на доставки. В такъв случай Съюзът следва да бъде готов бързо да прилага различни механизми за солидарност в координация на регионално ниво с цел смекчаване на извънредната ситуация.

1.4.2. Конкретни цели

Конкретна цел № 1

Създаване на механизъм за съвместно закупуване на природен газ и ВПГ

Конкретна цел № 2

Подкрепа за избягване на претоварването (договорно и физическо) на съществуващите газопроводи и терминалите на ЕС за ВПГ.

Конкретна цел № 3

Да се ускори предлагането на пазара на неизползван дългосрочен капацитет в газовите потоци.

Конкретна цел № 4

Създаване на платформа за прозрачност и на организиран пазар на вторичен капацитет за ВПГ, подобни на съществуващите за преноса на газ по тръбопроводи.

Конкретна цел № 5

Въвеждане на ежедневна оценка на цената на ВПГ/референтен показател за ВПГ от Европейската агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER)

Конкретна цел № 6

Създаване на механизъм за солидарност по подразбиране между държавите членки при извънредна ситуация, водеща до много сериозен недостиг на газ; предвиждане в този контекст на специални разпоредби относно газовите електроцентрали.

Конкретна цел № 7

Да се позволи на държавите членки по изключение да предприемат мерки за намаляване на „несъщественото потребление“ на защитените клиенти, при условие че това не намалява защитата на уязвимите потребители.

Конкретна цел № 8

Да се предвиди уредба във връзка с вероятността за извънредна ситуация на равнището на Съюза или на регионално равнище със значителни прекъсвания и недостиг на доставки на газ, така че Съюзът да бъде подготвен бързо да прилага различни механизми за солидарност, координирани на регионално ниво, с цел овладяване на извънредната ситуация.

1.4.3. Очаквани резултати и отражение

Да се посочи въздействието, което предложението/инициативата следва да окаже по отношение на бенефициерите/целевите групи.

Предложението е извънредна мярка за подобряване на ефективното използване на газовата инфраструктура на Съюза в дух на солидарност и за подпомагане на търсенето на нови източници и начини за доставка на газ, а при необходимост и на водород в бъдеще.

С предложението се създава референтен показател за ВПП, който ще предоставя по-изчерпателна информация на купувачите и ще увеличи прозрачността на цените.

С предложението се подсилва архитектурата на сигурността на доставките на газ в Съюза, така че той да бъде по-добре подготвен да се справи с извънредна ситуация, ако възникне такава.

1.4.4. Показатели за изпълнението

Посочете показателите за проследяване на напредъка и на постиженията.

Конкретна цел № 1

Създаване на механизма и съвместното му използване от различните участници на пазара.

Конкретна цел № 2

Ниво на претоварване (договорно и физическо) на съществуващите газопроводи и терминалите на ЕС за ВПП.

Конкретна цел № 3

Подобрено предлагане на пазара на неизползван дългосрочен капацитет в газовите потоци.

Конкретна цел № 4

Създаване на платформа за прозрачност и на организиран пазар на вторичен капацитет за ВПП, подобни на съществуващите за преноса на газ по тръбопроводи.

Конкретна цел № 5

Ежедневно публикуване от ACER на оценката на цената на ВПП/референтния показател за ВПП

Конкретна цел № 6

Държавите членки да могат да се справят с извънредна ситуация, водеща до много сериозен недостиг на газ, посредством механизъм за солидарност по подразбиране.

Конкретна цел № 7

Определяне от страна на държавите членки на „несъщественото потребление“ на защитените клиенти по такъв начин, че да не се намалява защитата на уязвимите потребители.

Конкретна цел № 8

Способност на държавите членки да действат в регионална координация за овладяване на извънредна ситуация.

1.5. Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

Като отчита измерението на енергийната криза и мащаба на нейните социални, икономически и финансови последици, Комисията счита за подходящо да действа чрез регламент, който има общ характер и се прилага пряко и незабавно. Това би довело до бърз, единен и обхващащ целия Съюз механизъм за сътрудничество.

Предложението ще изисква допълнителни ресурси за ГД „Енергетика“, ГД „Конкуренция“ и Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER)

По-специално в предложението се определят нови задачи за ACER за въвеждане и публикуване на оценката на дневната цена на ВПГ и на референтен показател за ВПГ. ACER ще трябва да спазва принципите на IOSCO за агенциите за докладване на цени (PRA), съгласно които са необходими опитни оценители, приемственост и планиране на приемствеността, надзор на оценителите, одитни следи и надлежно разглеждане на жалбите. За да се изпълнят изискванията на IOSCO, ще бъдат необходими 5 допълнителни еквивалента на пълно работно време под формата на 5 срочно наети служители.

От новите срочно наети служители ще се изисква да предоставят насоки относно докладването в рамките на деня на ВПГ, включително оферти „купува“ и „продава“, за да се гарантира качеството на докладваните данни за ВПГ и да се следват най-добрите практики на други агенции за докладване на цените, които спазват принципите на IOSCO — постоянна задача, за която в момента няма съществуващи ресурси в ACER. Съгласно принципите на IOSCO оценките на цените се определят от първи докладващ, който следи конкретния пазар, подлагат се на партньорска проверка от втори докладващ и винаги се одобряват преди публикуването от старши докладващ или редактор. За да се гарантира непрекъснатост на дейността, трябва да се предвидят заместници, като процедурите във връзка с жалби трябва да се разглеждат независимо. Процесът на партньорска проверка на оценките на цените трябва да бъде налице, за да се гарантира, че процедурите и методологиите за ценообразуване в съответствие с принципите на IOSCO се прилагат правилно и последователно, както и за да се гарантира целостта и качеството на публикуваните цени.

ACER се нуждае от допълнителни ресурси и за: (1) консултантски услуги, за да разработи методиката за оценка на цените през първата година, (2) консултантски услуги в областта на ИТ, за да адаптира информационната система за докладване на ACER от настоящото ex-post събиране на данни в рамките на REMIT към събиране на данни в рамките на деня и анализ на оферти „купува“ и „продава“ и сделки съгласно новия законодателен акт, (3) за осигуряване на одитна следа, (4) за външни одити от консултантските фирми от втората година на прилагане нататък, и (5) за ИТ инфраструктура и ИТ помощ за потребителите от втората година на прилагане, въз основа на допускането, че ще бъде възможно повторно използване/модернизиране на настоящата инфраструктура REMIT.

1.5.2. *Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.*

Безпрецедентното намаляване на доставките на природен газ от Руската федерация за държавите членки налага координиран отговор от страна на ЕС. Руските доставки на газ намаляха значително — през септември 2022 г. нивата им стигнаха до 9 % от нашите доставки на газ, транспортиран по газопроводи, и до 14 %, когато се включва ВПП, в сравнение с 2021 г., когато съответните нива бяха 41 % газ, транспортиран по газопровод, и 45 % при включване на ВПП.

Настоящото предложение следва да помогне държавите членки и на държавите — страни по Договора за създаване на Енергийна общност, и на техните предприятия за природен газ да получат допълнителни доставки на ВПП и тръбопроводен газ, с които да компенсират липсващите доставки на газ от Руската федерация. Освен чрез намаляването на търсенето на газ, мерките за енергийна ефективност и внедряването на възобновяеми източници този недостиг ще трябва да бъде компенсиран чрез закупуване на допълнителен газ, предимно ВПП.

Освен това този механизъм би могъл да създаде и основа за съвместно закупуване на водород в бъдеще.

Въвеждането на оценка на цената на ВПП/референтна стойност за ВПП от ACER ще предостави по-изчерпателна информация на купувачите и ще увеличи прозрачността на цените.

Разпоредбите за подсилена рамка за сигурност на доставките на газ ще дадат възможност за по-успешно координирано и в дух на солидарност справяне с евентуални предстоящи извънредни ситуации, като по този начин ще се осигури добавена стойност от социална, икономическа и политическа гледна точка.

1.5.3. *Изводи от подобен опит в миналото*

Опитът със съвместното закупуване в областта на природния газ е доста ограничен. Опитът със съвместното закупуване на ваксини срещу COVID-19 обаче се доказва като полезен инструмент. Важно е същевременно да се подчертае, че ваксините бяха закупени от държавите членки, а газът трябва да се закупува от предприятия. Това поражда специфични предизвикателства.

ACER има богат опит в събирането и обработката на пазарни данни в рамките на Регламент (ЕС) № 1227/2011 и Регламент за изпълнение (ЕС) № 1348/2014 на Комисията (REMIT).

Разпоредбите за подсилена рамка за сигурност на доставките на газ се основават на опита от прилагането на настоящата правна рамка и на извършената през 2022 г. работа по осигуряване на готовност.

1.5.4. Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални синергии с други подходящи инструменти

Предложението е съвместимо с многогодишната финансова рамка, въпреки че ще изисква препрограмиране в рамките на функция 1 по отношение на средствата за ACER. Бюджетните кредити за оперативни разходи, необходими за ГД „Енергетика“, ще бъдат покрити от съществуващите средства в бюджетните редове на ГД „Енергетика“.

1.5.5. Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства

Допълнителните човешки ресурси са необходими за изпълнението на нови задачи, които ще станат постоянни с оглед на сигурността на доставките на газ и за реализирането на консорциума за закупуване на газ в съответствие със законодателството в областта на конкуренцията, като съществуващите задачи няма да намалят в обзримо бъдеще. Съгласно настоящата МФР обаче Комисията трябва да работи в условията на стабилен персонал, поради което преразпределението ще трябва да бъде намерено в рамките на институцията.

1.6. Продължителност и финансово отражение на предложението/инициативата

X ограничен срок на действие

- X в сила от [датата на влизане в сила] до [две години след влизането в сила]
- X финансово отражение от 2022 г. до 2027 г. за бюджетни кредити за поети задължения и от 2022 г. до 2028 г. за бюджетни кредити за плащания.

☐ неограничен срок на действие

- Изпълнение с период на започване на дейност от ГТГГ до ГТГГ,
- последван от функциониране с пълен капацитет.

1.7. Планирани методи на управление²⁶

X Пряко управление от Комисията

- X от нейните служби, включително от нейния персонал в делегациите на Съюза;
- от изпълнителните агенции

☐ Споделено управление с държавите членки

X Непряко управление чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на:

- ☐ трети държави или на органите, определени от тях;
- ☐ международни организации и техните агенции (да се уточни);
- ☐ ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд;
- X органите, посочени в членове 70 и 71 от Финансовия регламент;
- ☐ публичноправни органи;
- ☐ частноправни органи със задължение за обществена услуга, доколкото са им предоставени подходящи финансови гаранции;
- ☐ органи, уредени в частното право на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и на които са предоставени подходящи финансови гаранции;
- ☐ лица, на които е възложено изпълнението на специфични дейности в областта на ОВППС съгласно дял V от ДЕС и които са посочени в съответния основен акт.
- Ако е посочен повече от един метод на управление, пояснете в частта „Забележки“.

Забележки

²⁶ Подробности във връзка с методите на управление и позоваванията на Финансовия регламент могат да бъдат намерени на уебсайта BudgWeb:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

Да се посочат честотата и условията.

Задачите, изпълнявани пряко от ГД „Енергетика“ и „Конкуренция“, ще следват годишния цикъл на планиране и наблюдение, както той се прилага в Комисията и изпълнителните агенции, включително докладването на резултатите чрез годишния отчет за дейността на ГД „Енергетика“ и „Конкуренция“.

Освен това ефективността на механизма ще бъде наблюдавана в съответствие с член 5 от предложението.

В предложението са включени също така специфични изисквания за докладване (член 6, буква в).

Съгласно финансовите си правила ACER трябва да представи, в контекста на своя програмен документ, годишна работна програма, включваща подробни данни за ресурсите, както финансови, така и човешки, за всяка от извършваните дейности. ACER докладва ежемесечно на ГД „Енергетика“ за изпълнението на бюджета по бюджетни дялове, включително за поетите задължения и плащанията, както и за процента на незаетите работни места по вид персонал. ГД „Енергетика“ е пряко представена в управителните органи на ACER. Чрез своите представители в Административния съвет ГД „Енергетика“ ще получава информация за използването на бюджета и щатното разписание на всяко от неговите заседания през годината.

И накрая, в съответствие с финансовите правила ACER подлежи на годишни изисквания за докладване относно дейностите и използването на ресурсите чрез Административния съвет и неговия годишен отчет за дейността.

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. *Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол*

Комисията ще финансира чрез договори за услуги или други пряко управлявани инструменти създаването на механизма от субекта, който ще извършва съвместното закупуване. Комисията или субектът, който извършва съвместното закупуване, обаче няма да закупува газ от името на участващите предприятия.

Комисията ще се стреми да избере този субект сред съществуващите енергийни борси и платформи за разпределяне на капацитет. Разходите ще се изпълняват при пряко управление при пълно прилагане на разпоредбите на Финансовия регламент. Стратегията за контрол на обществените поръчки и безвъзмездните средства в ГД „Енергетика“ включва специфични предварителни правни, оперативни и финансови проверки на процедурите (включително за процедурите за възлагане на обществени поръчки и, когато е целесъобразно, преглед от консултативния комитет за обществените поръчки и договорите), както и на подписването на договори и споразумения. Освен това разходите, направени за доставка на стоки и услуги, подлежат на предварителен и, когато е необходимо, последващ и финансов контрол.

Що се отнася до оценката на цената на ВПГ и сравнителния анализ на цените на ВПГ и въз основа на експертния опит на ACER, по-рентабилно е новата задача да се възложи на съществуваща агенция, която вече работи по подобни задачи. ГД „Енергетика“ е въвела стратегия за контрол за управление на отношенията си с ACER, която е част от рамката за вътрешен контрол на Комисията от 2017 г. ACER преразглежда и прие своя собствена рамка за вътрешен контрол през декември 2018 г.

2.2.2. *Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им*

Що се отнася до изпълнението на задачите, свързани със създаването на механизма, установените рискове са свързани с използването на процедури за възлагане на обществени поръчки: забавяне, наличност на данни, навременна информация за пазара и др. Тези рискове са обхванати от Финансовия регламент и са смекчени от набора от вътрешни проверки, въведени от ГД „Енергетика“ за обществени поръчки на тази стойност.

3.2.2. *Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)*

В годишния си отчет за дейността ГД „Енергетика“ докладва относно разходите за контрол на своите дейности. Рисковият профил и разходите за контрол на дейностите по възлагане на обществени поръчки са в съответствие с изискванията.

Задачите, възложени във връзка със създаването на механизма от ГД „Енергетика“, и ГД „Конкуренция“, няма да доведат до допълнителни проверки или промяна в съотношението на разходите за контрол. Аналогично, не се очаква възлагането на допълнителни задачи в рамките на съществуващия мандат на ACER да доведе до специфични допълнителни проверки в ACER, поради което отношението на разходите за контрол към стойността на управляваните средства ще остане непроменено.

2.3. *Мерки за предотвратяване на измами и нередности*

Да се посочат съществуващите или планираните мерки за превенция и защита, например от стратегията за борба с измамите.

ГД „Енергетика“ прие преработена стратегия за борба с измамите (СБИ) през 2020 г. Тя се основава на стратегията на Комисията за борба с измамите и на специфична оценка на риска, извършвана вътрешно с цел определяне на областите, които са най-уязвими по отношение на измами, вече въведените проверки и действията, необходими за подобряване на капацитета на ГД „Енергетика“ за предотвратяване, разкриване и коригиране на измами.

В съответствие с подхода на Комисията ACER прилага принципите за борба с измамите, предвидени за децентрализираните агенции на ЕС. През март 2019 г. ACER прие нова стратегия за борба с измамите, с която се отменя Решение 13/2014 на Административния съвет на ACER. Новата стратегия, обхващаща период от три години, се основава на следните елементи: годишна оценка на риска, предотвратяване и управление на конфликти на интереси, вътрешни

правила относно подаването на сигнали за нередности, политиката и процедурата за управление на чувствителни функции, както и мерки, свързани с етиката и почтеността.

Както Регламентът за ACER, така и приложимите за обществените поръчки договорни разпоредби гарантират, че одитите и проверките на място могат да се извършват от службите на Комисията, включително от OLAF, като се използват стандартните разпоредби, препоръчани от OLAF.

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

- Съществуващи бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид разход	Финансов принос			
	Номер	Многог од./едно год. ²⁷	от държави от ЕАСТ ²⁸	от държави кандидатк и ²⁹	от трети държави	по смисъла на член 21, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент
01	02 20 04 02	Многого д.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ
01	02 10 06	Многого д.	ДА	НЕ	НЕ	НЕ

- Поискани нови бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид на разхода	Финансов принос			
	Номер	Многогод./едногод.	от държави от ЕАСТ	от държави кандидатк и	от трети държави	по смисъла на член 21, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент
	[XX.YY.YY.YY]		ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ

²⁷ Многогод. = Многогодишни бюджетни кредити / Едногод. = Едногодишни бюджетни кредити.

²⁸ ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

²⁹ Държави кандидатки и ако е приложимо, потенциални кандидатки от Западните Балкани.

3.2. Очаквано финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

- ☐ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи
- ☒ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансоварамка	1	Единен пазар, иновации и цифрова сфера
---	----------	--

ГД: „Енергетика“			Година 2022	Година 2023	Година 2024	Година 2025	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			ОБЩО
О Бюджетни кредити за оперативни разходи										
Бюджетен ред ³⁰ 02 20 04 02	Поети задължения	(1a)	1,000							1,000
	Плащания	(2 a)		0,500	0,500					1,000
Бюджетен ред	Поети задължения	(16)								
	Плащания	(26)								
Бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми ³¹										
Бюджетен ред		(3)								
ОБЩО бюджетни кредити	Поети задължения	=1a+16+3	1,000							1,000

³⁰ Съгласно официалната бюджетна номенклатура.

³¹ Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

за ГД ENER	Плащания	=2a+26 +3		0,500	0,500						1,000
------------	----------	--------------	--	-------	-------	--	--	--	--	--	-------

О ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи	Поети задължения	(4)	1,000							1,000
	Плащания	(5)		0,500	0,500					1,000
О ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми			(6)							
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИЯ 1 от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	=4+ 6	1,000							1,000
	Плащания	=5+ 6		0,500	0,500					1,000
	Плащания	=5+ 6								

Функция от многогодишната финансова рамка	1	Единен пазар, иновации и цифрова сфера
---	---	--

Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER)			2023	2024	2025	2026	2027	2028	ОБЩО		
Дял 1:	Поети задължения	(1)	0,785	0,785	0,785	0,785	0,785				3,925
	Плащания	(2)	0,785	0,785	0,785	0,785	0,785				3,925
Дял 2:	Поети задължения	(1a)		0,100	0,100	0,100	0,100				0,400
	Плащания	(2 a)		0,100	0,100	0,100	0,100				0,400
Дял 3:	Поети задължения	(3 a)	1,045	0,102	0,104	0,106	0,108				1,465

	Плащания	(3б)	1,045	0,1020	0,104	0,106	0,108				1,465
ОБЩО бюджетни кредити за Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER)	Постигнати задължения	=1+1а +3а	1,830	0,987	0,989	0,991	0,993				5,790
	Плащания	=2+2а +3б	1,830	0,987	0,989	0,991	0,993				5,790

Функция от многогодишната финансова рамка	7	„Административни разходи“
--	----------	---------------------------

Тази част следва да бъде попълнена, като се използва таблицата за бюджетни данни от административно естество, която най-напред се въвежда в [приложението към законодателната финансова обосновка](#) (приложение V към вътрешните правила), което се качва в DECIDE за провеждането на вътрешни консултации между службите.

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		Година 2022	Година 2023	Година 2024	Година 2025	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)	ОБЩО		
ГД „Енергетика“									
○ Човешки ресурси		1,413	1,413	1,413	1,413				5,652
○ Други административни разходи		0,030	0,030	0,030	0,030				0,120
ОБЩО ГД „ЕНЕРГЕТИКА“	Бюджетни кредити	1,443	1,443	1,443	1,443				5,772
ГД „КОНКУРЕНЦИЯ“									
○ Човешки ресурси		0,314	0,314	0,314	0,314				1,256
○ Други административни разходи		0,000	0,000	0,000	0,000				0,000
ОБЩО ГД „Конкуренция“	Бюджетни кредити	0,314	0,314	0,314	0,314				1,256

ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	(Общо задължения = поети плащания) Общо	1,757	1,757	1,757					7,028
---	---	--------------	--------------	--------------	--	--	--	--	--------------

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	ОБЩО
--	------	------	------	------	------	------	------	-------------

ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИИ 1—7 от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	2,757	3,587	2,744	2,746	0,991	0,993		13,818
	Плащания	1,757	4,087	3,244	2,746	0,991	0,993		13,818

3.2.2. Очакван резултат, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи

Бюджетни кредити за поети задължения в милиони евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Да се посочат целите и резултатите			Година N		Година N+1		Година N+2		Година N+3		Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)						ОБЩО	
	КРАЙНИ ПРОДУКТИ И УСЛУГИ																	
	Вид ³²	Среде н разхо д	№ ₁	Разхо ди	№ ₂	Разхо ди	№ ₃	Разхо ди	№ ₄	Разхо ди	№ ₅	Разхо ди	№ ₆	Разхо ди	№ ₇	Разхо ди	Общ бр.	Общо разходи
КОНКРЕТНА ЦЕЛ № 1 ³³ ...																		
- Резултат																		
- Резултат																		
- Резултат																		
Междинен сбор за конкретна цел № 1																		
КОНКРЕТНА ЦЕЛ № 2...																		
- Резултат																		
Междинен сбор за конкретна цел																		

³² Крайните продукти и услуги са продукти и услуги, които трябва да бъдат доставени (напр.: брой финансирани обмени на студенти, брой на построените километри пътища и др.).

³³ Описана в точка 1.4.2. „Конкретни цели...”

№ 2																
ОБЩО																

3.3.2. Очаквано отражение върху човешките ресурси на ACER

3.2.3.1. Резюме

- ☐ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи
- ☒ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година 2023	Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	ОБЩО	
--	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	------	--

Срочно наети служители (степени AD)	0,785	0,785	0,785	0,785	0,785			3,925
Срочно наети служители (степени AST)								
Договорно наети служители								
Командировани национални експерти								

ОБЩО	0,785	0,785	0,785	0,785	0,785			3,925
-------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--	--	--------------

Изисквания по отношение на персонала (ЕПРВ):

	Година 2023	Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	ОБЩО	
--	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	------	--

Срочно наети служители (степени AD)	5	5	5	5	5			5
Срочно наети служители (степени AST)								
Договорно наети служители								
Командировани национални експерти								

ОБЩО	5	5	5	5	5			5
-------------	----------	----------	----------	----------	----------	--	--	----------

Планираното набиране на персонал е първото полугодие на 2023 г.

3.2.3.2. Очаквани нужди от човешки ресурси за Комисията

- ☐ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи
- ☒ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година N ³⁴	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			ОБЩО
--	---------------------------	---------------	---------------	---------------	--	--	--	------

ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка								
Човешки ресурси	1,727	1,727	1,727	1,727				6,908
Други административни разходи	0,030	0,030	0,030	0,030				0,120
Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	1,757	1,757	1,757	1,757				7,028

Извън ФУНКЦИЯ 7³⁵ от многогодишната финансова рамка								
Човешки ресурси	0	0	0	0				0
Други административни и разходи	0	0	0	0				0
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	0	0	0	0				0

ОБЩО	1,757	1,757	1,757	1,757				7,028
-------------	-------	-------	-------	-------	--	--	--	-------

Бюджетните кредити, необходими за човешки ресурси и други разходи с административен характер, ще бъдат покрити от бюджетни кредити на ГД, които вече са определени за управлението на действието и/или които са

³⁴ Година N е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата. Моля, заменете буквата N с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021 г.). Същото за следващите години.

³⁵ Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове BA), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

переразпределени в рамките на ГД, при необходимост заедно с допълнително отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

Оценката се посочва в еквиваленти на пълно работно време

	Година N	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)		
o Длъжности в щатното разписание (длъжностни лица и срочно наети служители)							
20 01 02 01 (Централа и представителства на Комисията)	11	11	11	11			
20 01 02 03 (Делегации)							
01 01 01 01 (Непреки научни изследвания)							
01 01 01 11 (Преки научни изследвания)							
Други бюджетни редове (да се посочат)							
o Външен персонал (в еквивалент на пълно работно време — ЕПРВ)³⁶							
20 02 01 (ДНП, КНЕ, ПНА от общия финансов пакет)							
20 02 03 (ДНП, МП, КНЕ, ПНА и МЕД в делегациите)							
XX 01 xx yy zz ³⁷	— в централата						
	— в делегациите						
01 01 01 02 (ДНП, КНЕ, ПНА — Непреки научни изследвания)							
01 01 01 12 (ДНП, КНЕ, ПНА — Преки научни изследвания)							
Други бюджетни редове (да се посочат)							
ОБЩО	11	11	11	11			

XX е съответната област на политиката или бюджетен дял.

Нуждите от човешки ресурси ще бъдат покрити от персонала на ГД, на който вече е възложено управлението на дейността и/или който е преразпределен в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

Описание на задачите, които трябва да се изпълнят:

Должностни лица и срочно наети служители	В предложението се определя подобрена архитектура на сигурността на доставките на газ с нови задължения за държавите членки и съответно засилена роля на ГД „Енергетика“ в широк кръг от области, а именно: • Цялостно управление и изпълнение на регламента (3 ЕПРВ); • Изготвяне на предложение за мярка на Съвета, която предвижда механизъм за разпределяне на газовия капацитет за снабдяване на държавите членки, в които е обявена
--	---

³⁶ ДНП = договорно нает персонал; МП = местен персонал; КНЕ = командирован национален експерт; ПНА = персонал, нает чрез агенции за временна заетост; МЕД = младши експерт в делегация.

³⁷ Подтаван за външния персонал, покрит с бюджетните кредити за оперативни разходи (предишни редове ВА).

	извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза; управление и изпълнение на предложението, включително участие на групата за управление на кризи (2 ЕПРВ). • Оценка на исканията на държавите членки за квоти за големи критични обеми газ (1 ЕПРВ). • Последващи действия във връзка с искания за солидарност; Улесняване на изпълнението на споразуменията за солидарност (1,5 ЕПРВ) • Административна помощ (1,5 ЕПРВ) Освен това предложението включва засилена роля на ГД „Конкуренция“, а именно: • Работа по разработване на съответстваща на законодателството в областта на конкуренцията реализация на консорциума за закупуване на газ, което изисква обмен с промишлеността (2 ЕПРВ)
Външен персонал	n.a.

3.4.2. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

- ☒ Предложението/инициативата е съвместимо(а) с настоящата многогодишна финансова рамка.
- ☒ Предложението/инициативата налага препрограмиране на съответната функция от многогодишната финансова рамка.

Докато ГД „Енергетика“ ще използва бюджетен ред 02 20 04 02 „Дейности за подкрепа на европейската енергийна политика и вътрешния енергиен пазар“ за оперативните разходи, свързани с механизма за съвместно закупуване, възложените на ACER задачи ще изискват препрограмиране на вноската за ACER, която да бъде компенсирана от програмните бюджетни редове, управлявани от ГД „Енергетика“.

- ☐ Предложението/инициативата налага да се използва Инструментът за гъвкавост или да се преразгледа многогодишната финансова рамка³⁸.

Обяснете какво е необходимо, като посочите съответните функции, бюджетни редове и суми.

3.5.2. Финансов принос от трети страни

Предложението/инициативата:

- ☒ не предвижда съфинансиране от трети страни
- ☐ предвижда следното съфинансиране от трети страни, като оценките са дадени по-долу:

Бюджетни кредити в млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година N ³⁹	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			Общо
Да се посочи съфинансиращият орган								
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити								

³⁸ Вж. членове 12 и 13 от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027.

³⁹ Година N е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата. Моля, заменете буквата N с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021 г.). Същото за следващите години.

3.3. Очаквано отражение върху приходите

- ☒ Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.
- ☐ Предложението/инициативата има следното финансово отражение:
 - ☐ върху собствените ресурси
 - ☐ върху разните приходи
 - Моля, посочете дали приходите са записани по разходни бюджетни редове ☐

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Приходен бюджетен ред:	Налични бюджетни кредити за текущата финансова година	Отражение на предложението/инициативата ⁴⁰						
		Година N	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)		
Статия								

За целевите приходи да се посочат съответните разходни бюджетни редове.

Други забележки (например метод/формула за изчисляване на отражението върху приходите или друга информация).

⁴⁰

Що се отнася до традиционните собствени ресурси (мита, налози върху захарта), посочените суми трябва да бъдат нетни, т.е. брутни суми, от които са приспаднати 20 % за разходи по събирането.